study in estonia

Vilistlaslood

EESTI KÕRGKOOLIDE
RAHVUSVAHELISED VILISTLASED

TEKSTID

JOONAS ALLIKSAAR
JAKOB ROSIN
KARL-ERIK IDASAAR
ANASTASIIA STARCHENKO
KRISTINA PILISTE

TÄNAME

KAROLIN MÄGI (TALLINNA ÜLIKOOL)
LIISA KRUUSTÜK (EESTI ETTEVÕTLUSKÕRGKOOL MAINOR)
ALEXANDER CHANADIRI (TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL)
ANNI METSTAK (ESTONIAN BUSINESS SCHOOL)
RONJA SOOPAN (EESTI KUNSTIAKADEEMIA)
EKATERINA TIKHONOVA (TARTU ÜLIKOOL)
KAI KIIV (EESTI MUUSIKA- JA TEATRIAKADEEMIA)
GERLI SELGE (EESTI MAAÜLIKOOL)

TOIMETAMINE

ANASTASIIA STARCHENKO
EERO LOONURM
KRISTINA PILISTE
PREMIUM TÕLKEBÜROO

DISAIN

WULCAN CREATIVE

ISBN NR

978-9916-9531-3-6

“Study in Estonia” on Eestit kui kvaliteetset kõrgharidust pakkuvat riiki tutvustav koostööalgatus. Tegevustes osalevad kõik Eesti kõrgkoolid, kus võimalik õppida vähemalt ühel täies mahus inglise keeles õpetataval ja rahvusvaheliselt tunnustatud tasemeõppe kaval. Study in Estonia tegevusi koordineerib Haridus- ja Noorteamet programmi Dora Pluss raames, mida viiakse ellu Euroopa Regionaalarengu fondi kaudu ning Euroopa Liidu struktuuritoetuste abil.

Eestis õpib täna enam kui 5500 tasemeõppe välistudengit ligi 120st eri rahvusest. Välistudengite osakaal Eesti tudengkonnast on viimase viie aastaga kasvanud 5 protsendilt 12 protsendini. Eesti kõrgkoolide pingutusi rahvusvahelistumise nimel peegeldab globaalne välistudengite rahulolu-uuring International Student Barometer 2019, mille andmetel on 91% välistudengitest Eesti kõrgkoolides õnnelikud. Kõnekas on ka asjaolu, et sama uuringu andmetel pidas 95% Eesti välistudengitest üheks olulisimaks faktoriks õpingute sihtkoha valimisel mõju tulevasele karjäärile (‘future career impact’).

Seetõttu on julgustav, et iga aastaga on aina enam neid, kes pärast Eesti kõrgkooli diplomi kaitsmist on otsustanud siia meie juurde ka tööle jääda. Peamiselt alustavad välisvilistlased Eestis tööd sellistes valdkondades nagu informatsiooni- ja kommunikatsioonitehnoloogiad; ärindus, haldus, õigus; humanitaaria ja kunstid. Välisvilistlaste lugude esile toomiseks tegi Study in Estonia koostööd Geenius Meediaga ning üheskoos viidi perioodil september 2019 — jaanuar 2020 läbi 14 intervjuud endiste välistudengitega, kes otsustasid peale lõpetamist end edaspidigi Eestiga siduda ning on jäänud siia elama ja töötama. Nende põnevad lood on nüüd teie ees.

Head lugemist!

Sisukord

6 RAHUL PUNIANI

14 MILAD VNEJAD

18 OLGA VOVK

22 JOSÉ ANTONIO PAGE RAMÍREZ

26 HERTTA PIRKKALAINEN

32 NICHOLAS VANDREY

36 LUCIJA MRZLJAK

40 JUAN JOSÉ RESTREPO

42 ISAAC DIAZ CARPIO

48 DASHA KARPILOVICH

52 HAFIZ ABDUL MANAN

56 TOVE ERIKSSON

60 ERIC KWAYISI

64 BHAVESH KUMAR

Tartu Ülikoolist Finnairi ärianalüütikuks: Indiast pärit Rahul on Eestis rahul

INDIA

TARTU ÜLIKOOL, INNOVATSIOONI JA TEHNOLOOGIA JUHTIMINE

ÄRIANALÜÜTIK, FINNAIR

Rahul Puniani on äsja Tartu Ülikoolis innovatsiooni ja tehnoloogia juhtimise erialal magistrikraadi omandanud India noormees, kel intervjuu toimumise hetkel seisis lõputöö kaitsmine alles ees. Praegu töötab ta ärianalüütikuna Tartus asuvas Finnairi äriteenuste keskuses.

Õppisid Indias masinaehitust ja otsustasid kõikidest maailma kohtadest tulla õppima Eestisse, Tartu Ülikooli. Kuidas sa Tartu Ülikooli üles leidsid?

Kui tegin oma masinaehituse bakalaureusekraadi, veetsin ühe aasta Saksamaal vahetusõpilasena. Selle aja jooksul reisisin ja külastasin ka Eestit. Selles suhtes ma teadsin, mis Eesti on — tehnoloogiariik, idufirmade riik jne. Aga tollal olin veel disaini peal, disainisin 3D-asju skaneerimiseks. Mul oli Saksamaal tööpakkumine, mis kukkus ära — Saksa bürokraatia. Seejärel võtsin iseenda leidmiseks vaheaasta ja tahtsin tagasi õppima minna. Otsisin ülikoole ja teadsin, et tahan eriala vahetada. Mulle meeldib õppida võimalikult palju erinevaid asju ja andmeanalüüs oli midagi, mida ma polnud kunagi varem teinud, ning Tartu Ülikool pakkus sellele õppekava. Arvan, et õppekava ise oligi täiuslik. Selle õppekava pärast tulingi Tartu Ülikooli innovatsiooni ja tehnoloogia juhtimist õppima, sest see on segu arvutikursustest ja juhtimiskursustest ning sul pole vaja varasemat tausta. Kõigil oli erinev taust, aga meid sobitati samale tasemele. Aga miks siis ikkagi Eesti, isegi kui ma õppekava olin leidnud …

Kuidas sa selle kursuse leidsid? Sa külastasid juhuslikult Saksamaal elades Eestit ja said sellest sedasi teada?

Eestit külastades ma veel õppekava ei otsinud. Kui magistrikursusi otsisin, tahtsin sellist kursust. Siis oli mul variante veel teistes riikides — Austria, Ungari ja mõned veel. Mind võeti seal ka vastu ja ma pidin ülikoolid tähtsuse järjekorda panema. Siis hakkasingi Eesti kohta rohkem uurima. Ülikool on siin kõikidest teistest parem, kõige vanem, ja Tartu on ka ülikoolilinn — mulle meeldivad väiksed kohad, sest siin saan igale poole jala minna. Seega oli mul ülikool paigas ja uurisin ka Eesti kohta, aga kindlat plaani igaveseks Eestisse jääda veel ei olnud. Ma jäin õppekava ja rahuliku keskkonna pärast. Ma teadsin, et Eesti on üsna vaikne ja loodusrikas, ning see tõmbas mind ligi.

Kui palju sa Eestist enne siia õppima tulemist teadsid?

Ma teadsin, et pea kogu riik on mets. Et keel on raske — eesti ja soome keel on üsna sarnased, samast perekonnast, aga kõikidest teistest keeltest väga erinevad. Käisin Eesti veebilehtedel ja leidsin õnneks, et kogu informatsioon ülikooli ja Eesti kohta on veebist kättesaadav. Riiki tulles ei pidanud ma ühtegi e-kirja saatma, kõik vajalik oli veebis olemas ja see tegi rõõmsaks. Siin elades tunnen sellest rõõmu — isegi Saksamaal polnud nii palju vabadust internetis asjade ajamiseks.

Kas esialgu oli siia tulles ka väike kultuurišokk?

Kuna veetsin enne siiatulekut veidi aega Indias, kus on üldiselt väga vali, üllatas siinne vaikus ja rahu. Üldiselt on inimesed siin toredad. Indias inimeste näoilme muutub, kui sa neid tervitad ja nendega

räägid. Eestis on inimesed ka väga sõbralikud ja viisakad, mul pole ühtegi probleemi olnud. Suurt kultuurišokki siiski polnud, kuna olin juba elanud aasta Euroopas —Saksamaal.

Mida täpselt sa siia õppima tulid?

Mu eriala oli juba nime poolest — Innovation and Technology Management — segu andmeanalüüsist ja juhtimisest. Seega võtsin korraga nii analüüsimisega kui ka äri juhtimisega seotud aineid.

Mis on praegu selle valdkonna kuum teema?

Andmeanalüüs. Tähendab, see eriala on seotud ka andmeanalüüsiga. Kui ma siia ülikooli tulin, tegi mulle head meelt see, et ülikool oli nii avatud: sain võtta aineid ja kursusi eri teaduskondadest. Mu eriala ise oli juba seotud kahe teaduskonnaga, infoteadus ja ärijuhtimine. Siin sain täiustada oma oskusi kahes valdkonnas, õppida korraga nii andme- kui ka ärianalüüsi.

Oli siin ka tudengielus midagi oluliselt teistsugust?

Ma elasin tudengite ühiselamus, Raatuse tänaval. Kohtasin palju rahvusvahelise taustaga inimesi. Suur erinevus oli muidugi see, et Indias asus ülikool mu kodulinnas, ehk päeva lõpus läksin alati koju pere juurde. Siin pidin palju iseseisvam olema, mis oli ja on korraga nii needus kui ka õnnistus. Tudengielus on muidugi mitmeid erinevusi. Siin on Indiaga võrreldes oluliselt vähem inimesi, mistõttu on loengutes õpilaste ja õppejõu vahel rohkem otsest suhtlust. Ühtlasi on võimusuhe (ingl k power gap) palju väiksem. India kultuuris tähendab õppejõu, õpetaja või mõni muu säärane amet, et see inimene on väga kõrgel positsioonil ja nõuab enda suhtes teatud tasemel austust. Seega ei või sa tudengina temaga näiteks otse ilma aega kokku leppimata suhelda. Siin on selles suhtes hea, et saan otse igaühega rääkida. Ülikoolis olin seotud mitme projektiga ja sain suhelda isegi rahvusvaheliste suhete juhiga. See oli tore.

Olen kuulnud, et Indias on akadeemilisel tasemel väga tihe konkurents. On siin selles suhtes ka vähem stressi?

Jah, Indias on probleem selles, et paljud tahavad ühte ja sama asja õppima minna, ehk samale kohale kandideerib veel kümneid inimesi. Avastasin Eestis, et inimesed on oma eriala valikul palju iseseisvamad, mis tähendab, et kõik ei võitle ühe ja sama koha nimel. Ka minu kursusel õppis insenere nagu mina, aga ka rahvusvaheliste suhete ja turunduse taustaga inimesi. Mulle meeldib see avatus, see valikute võimalus, et kõik ei pea olema insenerid või juhatajad.

Meid on muidugi ka kordades vähem, seega samadele kohtadele ongi väiksem konkurents.

Jah, ma saaksin muidugi midagi ka Indias teha, aga Indias ... mulle meeldib siinne ilm. Eestis on jahe, see on üks asju, mis mind meelitas, sest olen elanud palava ilmaga riigis. Ma eelistan jahedat.

Siin on rahulik, hea ilm, aga mis sulle täpsemalt Tartu linna juures meeldib?

Oh, ma armastan seda linna. See on ülikoolilinn: ülikool on linna keskel ja kogu linn on justkui ülikool. Lisaks, kõikjale saab minna jala. Samuti meeldib, et kogu aeg on siin midagi toimumas. Möödunud nädalal oli ralli, nädal enne seda mingi festival, nädal enne seda veel midagi. Siin on väga hea tudengiõhkkond. Toimub palju asju ja igaüks saab neist osa võtta, näiteks kasvõi vabatahtlikuna. Näiteks olin vabatahtlik kirbuturul, mis toimus Aparaaditehases.

Öeldakse, et eestlased on väga külmad ja kinnised inimesed. Kas see on sinu arvates tõsi?

See on keeruline küsimus ja sellele on raske vastata, sest mõistagi pole kõik ühesugused. Aga ma ütleksin, et eestlased pole päris külmad. Aasia kultuurides, näiteks Indias, ei ole sellist asja nagu isiklik ruum. Inimesed hoiavad palju rohkem kokku. Eestis on isiklik ruum oluline. Kui sa aga kedagi tundma õpid — mul on mitmeid eestlastest sõpru —, ei tunne, et keegi oleks kuidagi külm. Ega enne ei teagi, kui kellegagi juttu ei tee. Ma olen leidnud, et eestlased vahel ehk kardavad avatumad olla, aga kui nad on, siis on kõik hästi. Lihtsalt see esimene samm tuleb ise ära teha, pärast seda on kõik juba hästi.

On sul siin linnas mõni lemmikkoht, kus sulle meeldib käia?

Raekoja plats. Kui mul öösiti midagi teha pole või kui tunnen veidi stressi, panen klapid pähe ja kõnnin kesklinna, vaatan purskkaevu ja maju või kõnnin mäest üles Toomemäele. Siin on palju ilusaid väikseid aedu, see meeldib. Väljaspool Tartut meeldib mulle metsas matkamas käia.

Palju sa väljaspool Tartut üldse käid?

Palju. Esimesel aastal püüdsin palju ringi käia. Tihti käin ka Tallinnas. Lausa nii palju, et olen kuue kuuga saanud Lux Expressi VIP-liikmeks. Aga samuti saan minna Elvasse, Otepääle. Sealkandis on mõned rabad, kus sõpradega käia. Vahel käime ESNi (Erasmus Student Network) grupiga niisama looduses.

Ehk on sul Eesti või eestlastega seoses mõni eriti meeldejääv mälestus, mida jagada?

Noh, alati on huvitav ja naljakas, kui ma hakkan eestlasega eesti keeles rääkima ja eestlane pole sellega harjunud. Ma õppisin eesti keelt kaks semestrit ja seda rääkides saan kultuurile nii-öelda tagasi anda. See teeb rõõmsaks.

Oleme palju rääkinud Eestist. Aga mida sa oma koduriigi juures kõige enam igatsed?

Perekonda ja vanemaid muidugi. Aga ka toitu. Tegelikult oli üllatav, et isegi nii väikses linnas nagu Tartu on päris mitmeid India restorane. See on päris tore. Mulle meeldib ka ise süüa teha, aga päris täiuslikult ma ikkagi kodust toitu siin teha ei suuda. Üldiselt igatsen ikkagi perekonda, aga siin on mul siiski kõik olemas. Ma ei tunne, et tahaksin kuskil mujal olla.

Eestit nimetatakse ka e-riigiks. Mida sa meie digilahendustest arvad, võrreldes teiste riikidega, kus sa elanud oled?

Püüan alati reisides kohalikega suhelda, nende kogemusi ja muljeid kuulata. Indias on võrreldes Eestiga palju bürokraatiat. Eestis üllatas mind väga asjaajamise kiirus. Näiteks ID-kaart, millega ma kõikide teenustega ühenduses olen, aga mis on samal ajal ka kaitstud ning tean, et mu privaatsus on riigi jaoks oluline. Võrdluseks: Saksamaal kulus mul kolm nädalat, et oma elukoht registreerida. Siin võttis kogu protsess internetis 15 minutit ja pärast seda sain Tallinnas juba tasuta ühistransporti kasutada. Siis kui ma veel Tallinnas elasin, muidugi.
Eestis elades pole ma juba kaks aastat ka sularaha järele vajadust tundnud. Isegi ühest kaardist piisab kõikide teenuste jaoks, sest kõik on ühenduses. Seega mu deebetkaart on korraga maksmiseks, aga ka näiteks bussipileti valideerimiseks. See teeb elu lihtsamaks. Mul on tunne, et paljud inimesed ei tea sellest kõigest, sest Eesti on nii väike. Väike, aga e-riigi lahendustes teerajaja.

Sa töötad Finnairis. Kuidas sinu teekond just selle firmani viis?

Mu teekond algas tegelikult Swedbankist. Osalesin Swedbanki Business Intelligence Academy programmis pool aastat, millest kolm kuud oli praktika. Õppisin palju uut andmetega töötamise kohta. Sain ka esimese kogemuse Eestis töötamise osas ja see oli päris positiivne. Kuid pärast seda tahtsin tagasi õppima minna, sest programm oli ikkagi ainult praktika. Mulle pakuti ka töökohta, aga tahtsin vähemalt ühe semestri veel ainult õppimisele pühendada.
Ühel hetkel sain teada, et Finnairil on Tartus kontor, ja mul oli võimalus ülikooli kaudu nendega koos üks projekt teha. Sealt õppisin firmat tundma ning seejärel kandideerisin juba töökohale. Mulle meeldivad lennukid ja lendamine ning on tore nendega seotud tööd teha. Ka Swedbankis omandatud kogemus on oluline ja mulle meeldis seal töötada — kui ma poleks Finnairi läinud, oleksin praegu tõenäoliselt endiselt Swedbankis.

Mida su igapäevatöö endast kujutab, kui seda saab lihtsas keeles selgitada?

Osa sellest on mõistagi konfidentsiaalne. Suurem osa on ärianalüütiku töö ehk see on seotud otsuste langetamisega ja andmete analüüsiga. Mina vastutan üpris kitsa valdkonna eest, see on piletite jaotamine. Poliitkorrektselt öeldes kasutan ärianalüütilisi tööriistu, et aidata oma huvirühmadel otsuseid langetada.

Tõesti poliitkorrektne. Räägime natuke tulevikust. Sa lõpetad varsti kooli, mis edasi?

Jah, kaitsen varsti oma lõputööd ning loodetavasti edukalt. Tegelikult valisingi Finnairi, kuna ma ei taha Tartust ära minna. Mulle meeldib siin natuke rohkem kui Tallinnas, sest see on väike, aga samas on siin kõik vajalik olemas.

Üldiselt ei tee ma väga pikaajalisi plaane, aga praegu tahan lihtsalt kooli lõpetada ja Tartusse jääda, tööd teha. Olen Eesti, Tartu ja oma firmaga väga rahul. Tartust ei taha ma lahkuda ka seepärast, et saan isegi pärast kooli lõpetamist tudengieluga kursis olla ning projektides ja organisatsioonides osaleda.

Kui palju sa oled Eestist rääkinud oma tuttavatele, kas sa soovitad seda teistelegi?

Jah! Ma jagan kõike oma Facebooki-seinal, sest enamik inimesi ei tea ju Eestist midagi. E-riigist ja kõikidest digilahendustest. Mu tuttavatel on hea meel, kui nad sellest kõigest teada saavad, näiteks et Eestil on kõige parem e-valitsus. Samuti loodus — kui lähen järve äärde või kuskile matkarajale, siis jagan seda tuttavatega. Mu sõbrad on siin ka külas käinud ning neile on siinne elu ja olu väga muljet avaldanud.

Sa oled eesti keelt õppinud kaks semestrit. Kui hästi sa seda keelt valdad?

[eesti keeles] Ma räägin hästi natuke. Mu tase on A1 või A2, see pole just kõige lihtsam keel, aga mulle meeldib keeli õppida ning eesti keele juures meeldis mulle, et see ei ole ühegi teise keelega väga sarnane. Mulle tegelikult meeldib, kui inimesed eesti keeles räägivad. Ma kuulan natuke isegi siinset muusikat ja alati on tore, kui midagi ära tunnen, et ahaa, ma saan aru, mida öeldakse.

Kas sa saad minu küsimustest aru, kui ma küsin eesti keeles?

Saan aru. Veidi aeglaselt, aga saan aru.

Ma küsin uuesti selle kohta, kuidas sa leidsid Tartu Ülikooli. Kas sa guugeldasid ülikoole ja sealt tuli see vastusena välja või kuidas see oli?

Kui ma õigesti aru saan, siis sa küsid, kuidas ma Tartu Ülikooli leidsin. Nagu ütlesin, siis ma teadsin juba Eesti kohta ning ma otsisingi täpsemalt ülikoole Eestis. Seejärel leidsin Study in Estonia veebilehe ja sealt leidsin enda eriala ning sealt edasi otsisin juba täpsemalt Tartu Ülikooli kohta.

Kas sa loed ka Eesti uudiseid, et siinse eluga kursis olla?

Jah, mulle meeldib, et isegi uudised on inglise keeles. Vähemalt ERR-is. Minu jaoks ei ole tähtis ainult siin füüsiliselt kohal olemine. Tahan olla ka osa ühiskonnast. Isegi kui ma ei saa otseselt osa võtta, tahan ikkagi teada, mis riigis toimub. Olen maksumaksja ja tahan riigile kuidagi tagasi anda, seepärast õpin ka keelt.

Lõpetuseks: on sul Eestiga seoses mõni erilisem lugu, mälestus, mida tahaksid jagada?

On küll. Siin ülikooli minnes lubasin endale esimesel päeval, et teen nii palju kui võimalik, aga sel hetkel ei teadnud täpselt, mida Eestil on pakkuda. Praegu olen oma õppekavast täitnud üle 150 protsendi! Teine huvitav fakt on ehk see, et olen isegi Eesti presidendi kõrval seisnud, kui vabatahtlikuna Arvamusfestivalil osalesin. Ma unustasin küll selfie teha, aga see oli lahe kogemus.

Ja siis muidugi mu nimi. Eesti sõnastikku sirvides avastasin, et mu nimi tähendab selles keeles midagi. Rahul, et nagu rahul olema. Seega võin öelda: Mina olen Rahul ja ma olen Eestis rahul.

Iraanist pärit maastiku-arhitekt Milad: pean ennast eestlaseks, ainult keel on vaja selgeks saada

IRAAN

EESTI MAAÜLIKOOL, MAASTIKUARHITEKTUUR

ARHITEKTUURIDISAINER, ARHITEKTUURIBÜROO SPORT OÜ

Milad Vnejad on Iraanist Eestisse tulnud noormees, kes omandas Eesti Maaülikoolis magistrikraadi maastiku-arhitektuuri erialal ning teeb nüüd juba mõnda aega erialast tööd ja naudib Tartus elamist täiel rinnal.

Kodumaalt lahkus Milad oma mäletamist mööda juba 21- või 22-aastaselt, kuna tundis, et saab üksi elamisega hästi hakkama ning tahab reisida. „Pärast välismaal bakalaureusekraadi lõpetamist naasin Iraani ning töötasin ja elasin seal kaks aastat. Kuid tundsin, et tahan veel reisida," rääkis Milad. Eesti kohta kuulis Milad oma tuttavalt, kes oli siin aasta varem õppinud ning soovitas Eestit sõbrale soojalt.

Võõrale maale kutsus hing juba varakult

„Tahtsin teises riigis töötada ja õppida. Mul ei olnud iseendaga erilist konflikti või suurt debatti, et kas saan ikka hakkama. Teadsin, et tuleb lihtsalt kandideerida ja küll kõik laabub," ütles Milad enesekindlalt ning lisas, et tal ei ole kunagi inimestega suhtlemise või uute kogemuste ees hirmu olnud.

Kuna Miladil olid juba arhitektuurist baasteadmised olemas, tundus Maaülikooli maastikuarhitektuuri õppekavale kandideerimine loogiline valik. Varem Eestis õppinud sõbralt sai ta teada Eesti elu, kuid ka ülikooli ja õppejõudude kohta. Lisaks õppimisele oli Miladil ka kindel plaan tööd teha.

„Teadsin, et teistes riikides töö leidmine on minu jaoks keerulisem kui Iraanis. Malaisias olles ei leidnud ma tööd, kuna mul polnud vastavaid pabereid, ma polnud veel magistrikraadi omandanud," selgitas ta. Muidugi oli alati olemas võimalus teha enda erialaga mitte seotud tööd, kuid Miladi huvitas just sellise töö leidmine, mis on ka tema valdkonnaga seotud.

Eestlased on „liiga ausad" ja oma emotsioonide ning tunnete osas väga avatud

Enne siia jõudmist teadis Milad, et kliima on külm ja inimestega võib esialgu olla raske suhelda. „Seda seepärast, et eestlased on üldiselt ausad. Nad on liiga ausad, kui nad sind hästi teavad. Vastasel juhul ei pruugi nad end väga avada," ütles Milad. „Liiga ausad" tähendab tema sõnul seda, et eestlased on oma emotsioonide ja tunnete osas väga avatud, erinevalt mõnest teisest rahvast, kes näeb tunnete jagamist ehk nõrkuse või millegi salajasena.

„Eestlane jagab sinuga midagi alles siis, kui ta sind tundma õpib. Kui see juhtub, siis on ta väga avatud ja otsekohene, ei varja ega keeruta. Eestlane peab tundma, et sind saab usaldada. Aga seda usaldust on ehk raskem võita kui mõne teise rahvuse puhul, kelle juures ma olen elanud," nentis ta.

Maaülikoolis õppis Milad maastikuarhitektuuri, kuid enne siia tulekut oli ta juba arhitektuurialase tausta saanud. „Praegu on maastikuarhitektuuri suur märksõna vesi. Täpsemalt vee ja sellega seotud taristu ühendamine maastikuarhitektuuriga — selles valdkonnas on palju uuringuid tehtud," rääkis ta.

Erinevate erialaste projektidega, nagu näiteks elumajade ja vaatetornide disainimisega, puutub Milad kokku oma töökohas Arhitektuuribüroo Sport OÜ. Seal töötabki ta arhitektuuridisainerina, kusjuures tööalaselt saab Milad inglise keeles väga edukalt suheldud. „Oma esimese nii-öelda kontoritöö leidsin ühe õppejõu kaudu. Praeguse töökoha sain tuttava kaudu, kes mind ülemusele tutvustas," sõnas ta.

Tööl käia mehele meeldib, kuna kontoris saab ta teha just seda, mida ta on õppinud ja mis on tema kutsumus. „Tööl on iga päev minu jaoks lõbus, sest tunnen, et tegelen väga kasulike asjadega." Olles arhitektuuriga varem kokku puutunud, rõhutab Milad oma tööst ja erialast rääkides kahe valdkonna — maastiku ja arhitektuuri — ühendamist.

„Kuidas ühendada arhitektuuris välismaailm sisemaailmaga — on suur küsimus, millega peame maastikuarhitektuuris tegelema. Puhtalt maastikuarhitektuuri vaatepunktist võib arhitektuuri vaadata kui looduse rikkumist, kuid tegelikult üritatakse arhitektuuris kahe — välis- ja sisemaailma — vahel tasakaalu leida," selgitas Milad.

Iraani ja Eestit võrreldes on sarnasuste leidmine pealtnäha üpris keeruline. Täiesti erinevad asukohad, keeled, kombed ja rahvad — täiuslik segu kultuurišoki jaoks. Ent üle 13 aasta kodust eemal viibinud iraanlase jaoks ei olnud Eesti elu ja olu sugugi nii üllatav, kui arvata võiks. Tegelikult pole isegi kodumaalt tulnud sõbrad Miladi sõnul Eestist sugugi šokis olnud. „Kuid ma tean ka iraanlasi, kelle jaoks siinne elu on tõesti šokeeriv," lisas ta siiski. „Võib-olla on nende jaoks siin liiga palju vabadust äkki?" pakub ta. „Minu jaoks Eesti igatahes šokeeriv polnud."

Tartus võid magada kella üheni päeval, ilma et keegi sind üles ajaks

Küsimuse peale, mis oli kodus ja Tartus elamise suurim vahe, Milad muigas. „Praegusel ajal kutsun Tartut oma koduks," sõnas ta. „Iraanis on inimesed väga ekstravertsed, aga mitte nii positiivsed kui eestlased. Sa pead aru saama, et Iraan on väga suur riik — rahvast on üle 100 miljoni. Kujuta ette, et hetkest, kui hommikul kell kaheksa majast välja astud, näed rahvamassi — inimesed liiguvad, karjuvad, lasevad signaali ... Siin võid ilma äratuskellata magada vahel kella üheni päeval, ilma et keegi sind üles ajaks," võrdles ta kodumaal ja Tartus elamist.

„Suur erinevus on ka vaikne keskkond. Siin on väga vaikne, ülivaikne. Eriti veel Karlovas, kus ma elan. Seal on kuidagi eriti vaikne ning kui kella kümne ajal õhtul hakkavad tänavatuled juba kustuma, tekib tunne, nagu oleksin ainuke inimene, kes veel üleval on," muigas Milad. Tartus meeldib Miladile käia absoluutselt igal pool, mistõttu pole tal ka ühtegi kindlat lemmikkohta välja kujunenud. „Iga koht võib olla mu lemmik, olenevalt mu tujust. Aga mulle tõesti meeldib Tartus ringi liikuda, eriti rattaga, ning uusi paiku avastada ja näha," ütles ta.

Eesti on mõistagi Tartust suurem ning sellest on iraanlane vägagi teadlik. Tegelikult on mehel lausa sõprade grupp, kellega suveperioodil pea iga nädal linnast väljas matkamas ja telkimas käidi. „Talvel on külm, seega sel ajal käime muidugi vähem, aga katsume käia ikka. Tihti käime järvede ääres, Eestis on tõesti palju järvesid," rääkis Milad ning lisas, et katsub iga kahe-kolme kuu tagant ka väljaspool Eestit reisimas käia.

Kuna Milad on Tartus magistrikraadi omandamas, on tal üpris ainulaadne võimalus võrrelda ülikoolielu Eesti ja Iraani vahel. Kuid kas Eesti ja Iraani ülikoolides õppivate tudengite igapäevane elu on ikka niivõrd erinev? „Ülikoolid Iraanis, ülikoolid Malaisias, ülikoolid siin ... tead, tegelikult tudengielus midagi nii väga erinevat ei olegi. Ühikates on igal pool omamoodi reeglid, aga midagi sellist erakordset mulle ausalt öeldes kolme riigi tudengielus silma ei torganud," vastas Milad pärast lühikest mõtlemist.

Kas e-riik on ikka nii eriline, kui me ise arvame?

Eestit tuntakse tihtipeale just e-riigi staatuse tõttu, kuid ise pidevalt nn digiühiskonnas elades ei pruugi eestlane arugi saada, kas või kui erinev siinne asjaajamine ülejäänud maailmast on. E-riigi teema juurde jõudes sõnas Milad: „See on tõesti midagi. Võrreldes teiste riikidega, kus ma olen käinud ... Ma lihtsalt armastan seda, tõesti armastan. Teises riigis tuleb sul minna kontorisse, sind saadetakse ühest toast teise ja sa kulutad kaks päeva lihtsalt ühele dokumendile allkirja hankides. Eesti kui e-riik on tõesti muljetavaldav. Kui mul on probleem, siis ma lihtsalt saadan kellelegi e-kirja ja saan väga kiirelt vastuse. Ma tunnen, et see on tõesti selles valdkonnas parim riik. See meeldib mulle tohutult!"

Kui esimese aasta nautis Milad peamiselt tudengielu ja kõike, mida ühel tõelisel tudengilinnal välisüliõpilasele pakkuda on, siis praegu töötab mees juba erialasel ametikohal ning peab oma aega jagama töö, kooli ja eraelu vahel. Kuid seda Milad tahtiski ning on enda sõnul oma töökohaga vallaarhitekti juures väga rahul. Tööalaselt suhtleb Milad mõistagi inglise keeles, kuid tema sõnul ei ole see sugugi probleem.

„Minu põlvkonna inimesed praktiliselt kõik räägivad inglise keelt. Väga hästi sealjuures. Seega pole suhtlemine probleem," sõnas ta. „Aga kui sa tahad juba riigis neli-viis aastat elada — nagu mina —, siis sa pead hakkama keelt õppima. See on mul praegu ka kavas, kuigi olen seda praegu juba veidi edasi lükanud." Tegelikult on Milad eesti keelt õppinud küll ning saab enda sõnul näiteks restoranis tellimisega ning igapäevaste vestluste teemadest aru, kuid tahab keeleõppe siiski tõsisemalt käsile võtta. „Ma pean seda õppima hakkama," kordab ta.

Sõbrad ütlesid, et olen eestlane, kes ei räägi eesti keelt

Keele selgeks saamine on riigis elamise ja ühiskonda sulandumise juures mõistagi oluline faktor, kuid paljud vahetusõpilased ja -üliõpilased naasevad pärast õpingute lõpetamist kodumaale või seavad sammud järgmise sihtriigi poole. Miladi sõnul on ta Eesti eluga väga rahul. „Ma oskan öelda, mis homne toob, aga ma ei saa sulle öelda, mis juhtub pärast homset," muigab ta. „Praegu? Ma olen Eesti eluga rahul ja tahan siin elada ning töötada."

„Alles paari päeva eest küsisin sõpradelt huvi pärast — tahtsin nende reaktsioone näha —, et kas ma olen nende arvates piisavalt eestlane?" meenutas Milad. „Enamik neist ütles, et jah, sa oled eestlane, aga sa ei oska keelt rääkida. Seega see on praegu minu jaoks suurim erinevus. Ma ei tunne, et oleksin kuidagi väga teistsugune." Ühiskonda sulandumisest ja eestlaseks olemisest rääkides jõudsime Miladiga Eestis end teretulnuna tundmise juurde. Iraanist pärit mehe sõnul tunneb ta siin end enamiku ajast teretulnuna, kuid on ka vastupidiseid hetki.

„Igas riigis on teatud protsent häid inimesi, ütleme 80% või midagi sinnakanti," rääkis ta. „Ma ei ütle, et ülejäänud inimesed oleksid halvad, neil on lihtsalt oma mõtteviis. Praeguse hetkeni tunnen ma, et mind on siin vastu võetud. Ja ülejäänud protsent ... noh, võib-olla mõned inimesed lihtsalt lähevad alkoholiga liialt üle piiri," nentis ta.

„Mõni muutub valjuks, ebaviisakaks, aga ma saan sellest aru. Sest ajaloole tuginedes, kui oleksin riigist, millel on niivõrd konflikte täis ajalugu ... Venemaa, Saksamaa ... tõenäoliselt oleks ka minu jaoks välismaalasi raskem usaldada. Seega saan sellest osast inimestest aru, kes on välismaalaste vastu sedasi meelestatud. Aga enamik on ikkagi positiivsed! Väga positiivsed!" võttis Milad oma kogemuse kokku.

Ukrainlasest ettevõtja Eestis: siin elades võibki tekkida tunne, et igal pool maailmas on asjad nii sujuvad

UKRAINA

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL, TERVISHOIUTEHNOLOOGIA

KAASASUTAJA JA CTO, RECOVERY COMPANION

Olga Vovk tuli Eestisse kaks aastat tagasi, et omandada Tallinna Tehnikaülikoolis magistrikraad. „Põhimõtteliselt taandus minu valik kahele riigile: Eesti ja Saksamaa. Kuna Eesti pakkus head ingliskeelset õppekava, saigi valik just Tallinna Tehnikaülikooli kasuks tehtud," räägib ta. Kuigi esialgu mainis Olga, et uuris erinevate välisülikoolide kohta internetist, selgus, et lisaks internetile mängis tema otsuse tegemisel rolli ka miski muu.

„Mingil hetkel tulid Ukrainasse Tallinna Tehnikaülikooli esindajad, et rääkida seal õppimise võimalustest. Ma läksin kohtumisele ja see oli minu jaoks väga informatiivne. Seega oli nende tegevusel efekt kindlasti olemas, aga olin juba enne seda üpris kindel, et asun magistrikraadi tegema just Eestis."

Pimedusega harjumine võttis aega

Enne siia tulekut teadis Olga, et Eesti on väga digitaalne riik. „Ja sellega minu teadmised suhteliselt piirdusidki," naerab ta. „Minu jaoks oli tähtis ka see, et Eestil ja Ukrainal on sarnane ajalugu ja taust. Mõlemad riigid olid kunagi Nõukogude Liidus, aga Eesti on praegu palju enam digitaalselt arenenud.

Mõlemad alustasid põhimõtteliselt samalt tasemelt ja mind huvitaski, kuidas tulemus praegu selline on," selgitab ta.

Suures laastus on Eesti ja Ukraina Olga jaoks üpris sarnased, ent mõningaid erinevusi märkab ta siiamaani. „Üks veidi šokeeriv asi oli minu jaoks pimedus. Septembris siia tulles oli kõik veel hästi, aga pimedamatel kuudel — november, detsember — oli mul alguses natuke raske harjuda. Aga pikad suvepäevad ja Eesti suvi üldiselt on tõesti lahe. Mulle meeldib ka see, kui suvi pole kõrvetavalt kuum, sest Ukrainas on suvi üldiselt väga palav."

Eesti juures meeldib Olgale peale pikkade suvepäevade ka tudengielu. „Siin saab suhelda tõesti paljude erinevate inimestega ja korraldatakse palju üritusi, millest osa võtta. Näiteks kasvõi pubiralli. Samuti meeldib mulle, et siin saab ülikoolis valida kursusi, mis sind rohkem huvitavad. On kohustuslikud ained, aga saad juurde võtta ka mõned need ained, mis sind rohkem huvitavad. Ukrainas olid meil ainult kohustuslikud ained, aga võib-olla on nüüdseks ka seal midagi muutunud," räägib ta.

Lisaks suuremale valikule erinevate ainete osas meeldib Olgale ka Eesti ülikoolide rahvusvahelisus. „Näiteks minu klass oligi rahvusvahelistest tudengitest koosnev. Samuti oli meil võimalus käia loengutes, kus käisid rääkimas erinevad rahvusvahelised õppejõud."

Eestis elades võib tekkida tunne, et kõikjal peavadki asjad nii lihtsalt käima

Eesti on mõistagi Tallinnast suurem ning Olga on sellest vägagi teadlik. „Olen käinud näiteks Eesti suurima künka otsas," naerab ta. „Veel olen külastanud muidugi suurimaid linnu, Tartu, Pärnu, Narva." Eriti hästi on Olgal aga meeles käik mahajäetud Rummu vanglasse, mis on tema sõnul väga ilus ja huvitav ehitis ning vaatamisväärsus.

Kui enne Eestisse tulekut teadis Olga üldiselt vaid seda, et tegu on digiriigiga, siis nüüd siin elades oskab ta esialgset muljet tegelikkusega võrrelda. „ID-kaart on suurepärane tööriist. Siin võtab firma registreerimine umbes 15 minutit aega, nagu öeldakse, kuigi tegelikkuses vist veidi rohkem. Arsti juurde saab ID-kaardi abil aja panna, e-retseptid ja kõik muu," kirjeldab ta.

„Ma arvan, et kui sa elad Eestis, siis sa arvad, et kõik peabki täpselt nii olema, nagu siin on. Ja nii võibki hakata arvama, et igal pool on asjad nii digitaalsed ja lihtsasti kättesaadavad kui siin. Aga kui ma lähen tagasi kodumaale või veedan aega Saksamaal, siis jõuab kähku kohale reaalsus, et igal pool elu päris nii ikkagi pole.“

Tallinnas on üheks Olga lemmikpaigaks TalTechi ülikoolilinnak. „Arusaadavalt seetõttu, et ma õpin seal. Aga see on tõesti mõnus. Teiseks meeldib mulle väga Telliskivi, kus on hea sõpradega kokku saada ja niisama aega veeta. Kõige paremad mälestused Eestist ongi mul seotud kooli ja magistriprogrammiga. Lõpetamine oli minu jaoks kõige õnnelikum hetk, lõpetasin cum laude ja olen selle üle väga rõõmus. Samuti olen väga rahul, et saan ka tööalaselt oma erialaga edasi tegeleda, kuigi mulle räägiti esialgu, et tegu on väga kitsa valdkonnaga.“

Idufirmade maa, täitsa päriselt

Tallinna Tehnikaülikoolis on Olga praegu omandanud magistrikraadi tervishoiutehnoloogia erialal. Üks selle valdkonna märksõna on samuti digitaliseerimine, mis on Olga sõnul ka Eesti tervishoius paljudest teistest riikidest tunduvalt arenenum. „Digitaliseerimine tähendab paberimajanduse digitaalseks muutmist, e-retsepte, aga ka seda, et patsientide ravimiseks ja nende taastusprotsessi parandamiseks kasutatakse rohkem erinevaid rakendusi (ingl k applications).“

Just tervishoius kasutatavate rakendustega Olga igapäevaselt tegelebki. Seda teeb ta tuttavatega asutatud idufirmas Recov OÜ. „Meil on neli inimest, kõik erineva tausta ja kodumaaga. Mina olen Ukrainast, meil on üks eesti tüdruk ning üks austraallane ja ameeriklane ning tegeleme tervishoiu platvormi või täpsemalt rakenduse arendamisega,“ räägib ta.

Rakendus nimega Recovery Companion sai hoo sisse LapHacki häkatonil, pälvides seal esikoha. Lisaks on firmat toetanud TalTech, Tehnopol, Mektory. Praeguseks on Recovery Companion esikoha pälvinud ka EIT Digital Acceleratoril ning osaleb ka tulevastel häkatonidel ja sarnastel võistlustel.

„Recovery Companion projekti näol on sisuliselt tegu rakendusega, mis aitab vähihaigetel patsientidel taastuda. Patsiendid saavad üksteist rakenduse abil toetada üksteisega suheldes. Samuti on sel olemas chatbot,“ selgitab Olga. „Inimeste jaoks on väga kasulik, kui nad saavad toetust teistelt, kes on sarnase teekonna läbi teinud või seda nendega koos tegemas.“

Eestlased ja ukrainlased: kas tõesti väga erinevad?

Iga rahvuse kohta eksisteerib stereotüüpe ning eestlaste osas on tegu ühe põhjamaale omase klišeega: külmad, kinnised ja vaoshoitud. „Ma ei saa öelda, et see päris paika ei peaks,“ ütleb Olga muiates.

„Esiteks on ühiskond väga rahvusvaheline. Ma ei ütleks, et eestlased on väga külmad, aga neil võtab enda avamine veidi aega. Olen ka ise sarnase iseloomuga, mu jaoks ei ole alati lihtne esimese paari kohtumisega inimesega seda sidet leida, aga pärast teatud aja möödumist läheb suhtlemine kergemaks. Nii paistab olevat ka mu eestlastest sõprade ja klassikaaslastega.“

Kuigi Olga jaoks on kodumaa juures toit üks esimesi asju, mida ta igatseb, on ta tegelikult siinse toidulauaga väga rahul. „Mulle meeldib see. Ma söön kama hommikusöögiks ja ma olen vägagi teadlik sellest stereotüübist, et eestlased söövad seda palju, aga mulle see tõesti meeldib.“

Ukrainlane, kellel oli hea meel Eestis „tagasi“ olla

Lähiaastad tahab Olga veeta Eestis, pärast seda saab juba edasi otsustada. Seetõttu on naisel nüüd plaanis hakata võtma ka eesti keele tunde. „Proovisin juba alguses natuke õppida, aga see on minu jaoks üpris raske. Õpingute ajal ei teadnud ma veel, kas jään siia elama või mitte, aga nüüd tean.

Veetsin vahetussemestri ka Saksamaal ning mõtlesin, et äkki kolin sinna, kuid tegelikult meeldib mulle siin rohkem. Tean, et see võib paljudele inimestele kõlada isegi veidi üllatavalt, aga mul oli sealt tulles tõesti hea meel tagasi Eestis olla. Ma tunnen end siin kuidagi paremini ... turvalisemalt isegi, võiks öelda. München on suur linn ja seal ringi liikudes ei tundnud ma end alati nii. Tallinnas olen isegi öösel jalutades üpris kindel, et minuga ei saa midagi juhtuda.“

Võru ja Valga muusikakoolide Hispaaniast pärit trompetiõpetaja: eestlased on tõelised sõbrad

HISPAANIA

EESTI MUUSIKA- JA TEATRIAKADEEMIA, MUUSIKA (TROMPET)

TROMPETIÕPETAJA

José Antonio Page Ramírez töötab Võru ja Valga muusikakoolides trompetiõpetajana ning on ka mitme bändi dirigent. José tuli Eestisse esimest korda 12 aastat tagasi Erasmuse vahetusüliõpilasena Hispaaniast, Granadast, kus ta õppis sealses konservatooriumis. Nüüdseks on ta Eestis elanud juba 10 aastat.

„Tahtsin minna välismaale. Rahvusvahelise õppe koordinaator soovitas mõningaid kohti. Küsisin talt mõnda maad, mida keegi teine pole küsinud. Ta mainis ka Soomes olevat Sibeliuse akadeemiat, kuid siis rääkis mulle Eestist, kus ta kolm kuud tagasi oli olnud ja kus on uus konservatoorium ning mille pealinn Tallinn on 2011. aastal Euroopa kultuuripealinn. Seega otsustasingi siia tulla.

Veetsin Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias trompetit õppides umbes aasta. Läksin tagasi Hispaaniasse ning sattusin trompetiõpingutel ummikusse. Arvan, et töötasin üle ja ühel hetkel tuli blokk ette. Mingil hetkel ei suutnud ma isegi ühte nooti mängida. Aga kuna Eesti õpetajad olid olnud nii head, siis otsustasin siia tagasi tulla, sel korral ise õpetajaks, ning seda ma 10 aastat tagasi tegin ja olen 10 aastat Eestis olnud," räägib José.

Eestlased on suurepärased sõbrad

Ehkki Hispaania ja Eesti võivad tunduda mõnevõrra erinevad, ei tabanud Joséd Eestisse jõudes kultuurišokk. „Kui ma siia tulin, meeldis mulle väga see, et nägin inimesi, kes suudavad keskenduda asjadele millele nad peavad keskenduma. Elasin Eesti ellu väga kiiresti sisse, sest alguses tuli mul teha läbi 2–3 nädala pikkune intensiivne eesti keele õpe, mille jooksul käisime kaaslastega väga palju mööda Eestit ringi.

Ma kasutasin muidugi ka inglise keele kursust, sest mu inglise keel oli üsna kehv. Seega samm-sammult jõudsin ma siia maailma ja selleks ajaks, kui ma akadeemias õppimist alustasin, teadsin ma juba akadeemia inimesi, inimesi ka väljastpoolt akadeemiat ja isegi välismaalasi, kes siin elasid.

Mul oli võimalik iga nädal, kui vaid soovisin, minna kontsertile, olgu see mõnes baaris või pubis või Rahvusooperis. Kui võrrelda aga tudengielu, siis Granada konservatooriumihoone on vana. Seal oli väga vähe ruume, kus harjutada, sest tunnid olid hommikul kaheksast õhtul kaheksani, harjutamiseks sai ruume kasutada vaid enne ja pärast tunde. Seega elu konservatooriumis keerles vaid tundide ümber. Eestis oli alati vabu ruume, kus harjutada. Eestis sain ma akadeemias ka pidevalt sõpradega kokku, seega muusikaline elu muutus palju seltskondlikumaks."

José leiab, et ehkki eestlased võivad alguses olla veidi suletumad, on nad pärast suurepärased sõbrad. „Eestlased on veidi suletumad. Nad ehk räägivad veidi vähem, aga kui sa neid tundma õpid, siis nad on nagu tõelised sõbrad, vähemalt need eestlased, keda ma tean. Mida iganes mul elus vaja on läinud, nad on alati olnud olemas. Kui sa lähed Hispaaniasse või kohtad kas või Eestis hispaanlast, siis ta käitub nagu maailma parim sõber. Aga hiljem, kui sa teda tundma õpid, siis on ta veidi distantseeritum. Seega on see täpselt vastupidi eestlastega. Sa võid öelda, et eestlased on sõbrad, alati kui sa neid vajad, kus iganes sa neid vajad. See on Eesti juures nii kena."

Eestis on kõik muidu hästi, aga talvel võiks veidi rohkem päikest olla

Kui juttu tuleb Eestist, räägib José, kuidas talle meeldib sõpradega eri paikades ringi rännata. „Mulle meeldib käia kontserditel, Estonia teatris või Vane-

muises. Kui kontsert on kusagil baaris, on sinna alati mõnus minna koos sõpradega, võtta üks väike õlu ja nautida. Aga ma armastan ka Eesti maapiirkonda ja loodust. Ma sündisin Hispaanias väikeses linnas, mis asub mägede lähedal ja kus meil oli kombeks tihti mägedesse matkama minna, mitmeks päevaks. Eestis meeldib mulle käia rabades, lihtsalt jalutad paar tundi.

Mulle meeldivad ka Eesti väikelinnad ning nendes kulgev rahulik elu. Praegu elan ma Võrus, ja kui tulen tagasi Tallinnasse, on see vahel raske, sest siin on stress. Aga siis saab jälle linnast välja minna, sõpradega jalgpalli mängida või lihtsalt metsa grillima. Teed lõket, sauna, lihtsalt paar tundi puhkad. Mulle meeldib ka harjutada. Olen väga õnnelik, sest ma armastan oma tööd ja muusikat. Vahel, kui ma ei pea töötama, lähen niisama kooli, et harjutada. Ma arvangi, et minu lemmikkoht on mu töökoht, sest see on koht, mida ma olen ihanud kogu elu."

Eesti on muusika ja kultuuri paradiis

José igatseb kodust aga kõige rohkem perekonda. „Mul on Hispaanias palju sõpru, kellega me saame kokku, kui ma sinna lähen. Aga perekond on perekond. Nende jaoks on see raske, et ma olen kaugel ära, aga nad hakkavad sellega ka nüüd harjuma. Aga kui inimesed kõrvale jätta, siis talvel võiks Eestis tõesti rohkem päikest olla. Külm ei ole minu jaoks mingi mure, sest majades sees on ju soe. Granadas on näiteks majad külmad, sest seal ei olda jahedusega harjunud."

Praegu töötab José trompetiõpetajana nii Võru kui ka Valga muusikakoolis. „Ma juhatan ja dirigeerin Valga Piirilinna Bigbändi. Kui ma Valka jõudsin, olid siin mõned õpetajad ja teised muusikaarmastajad, kes võtsid minuga ühendust ja küsisid, kas ma oleksin nõus bigbändi osas aitama, sest sel polevat viimased kolm aastat juhatajat olnud.

Nüüd kohtume iga nädal proovidel ja käime esinemas.

Ma juhatan ka Võru Kandle nimelist puhkpilliorkestrit. Aga ma pidevalt õpin, muusiku elus õpid sa pidevalt. Näiteks sel suvel toimus meil koolis suvekool, kus ma õppisin samuti veidi dirigeerimist. Praegu on mul aga käsil muusikaakadeemia lõputöö tegemine. Kaugemas tulevikus tahaksin õppida dirigeerimist, ka ametlikult. Aga küll elu sinna juhatab, kõik sõltub sellest, kui palju tööd on," kirjeldab ta tulevikuplaane.
José soovitab kindlasti Eestisse õppima tulla. „Eesti on muusika ja kultuuri paradiis. Mida iganes sa siit ei otsi, selle ka leiad. Teiseks on Eesti inimesed suurepärased. Ma mäletan, et kui ma oma ID-kaarti tegema läksin, ei teadnud ma täpselt, kus migratsiooniamet asub. Küsisin ühelt naiselt tänaval, ja ta tuli minuga rohkem kui seitse minutit kaasa, et näidata, kus see asub. Ta ei pidanud seda üldse tegema, aga ta tegi seda."

Soomlasest loomaarst Eestis: olen tänu Eestile iseseisvaks saanud

SOOME

EESTI MAAÜLIKOOL, VETERINAARMEDITSIIN

PEAARST, EESTI MAAÜLIKOOLI PRODUKTIIVLOOMAKLIINIK

Hertta Pirkkalainen on Eesti Maaülikoolis loomaarsti eriala omandanud ning siin aastaid samal erialal töötanud soomlane, kelle jaoks välismaale õppima tulek tähendas täiesti uues keskkonnas ja uues keeles kohanemist ning kohati raskeid õpinguid. Praegu on Hertta juba aastaid Eestis elanud ning kodumaale naasmas, kuid õpetab endiselt Eestis tulevasi loomaarste ning soomlasena on tal huvitav vaatenurk Eesti elule ja eestlastele.

Sina ei tulnud Eestisse õppima kaugelt maalt, nagu India või Iraan, vaid hoopis siitsamast Soomest. Mis pani sind lõunanaabrite juurde õppima tulema?

Eestisse tulin ma otse keskkoolist. Ma olen pärit Soome idaosas asuvast väikesest maakohast ning olen läbi ja lõhki maatüdruk. Seega polnud ma varem kuigi palju reisinud ja isegi Tartu oli minu jaoks väga suur linn. Aga kuidas ma siis ikkagi siia jõudsin, eks?

Loomaarstiks olen tahtnud saada terve oma elu, aga Soomes on sellele erialale pääsemine üpris raske. Täitsa juhuslikult kuulsin sõbralt, et üks tema sõber kandideerib Eesti ülikooli. Pärast seda guugeldasin õppimisvõimaluste kohta Eestis ja leidsin infot Maaülikooli kohta, kuhu ma ka kandideerisin. Kusjuures kandideerimistähtaja viimasel päeval helistasin igaks juhuks kooli ja uurisin, kas minu paberid on kätte saadud, ning mulle öeldi, et ei ole. Õnneks oli lihtsalt väike segadus tekkinud ja sama inimene helistas mulle tagasi ning ütles, et kõik on korras.

Ema tuletab siiamaani meelde seda hetke, kui sain teada, et pääsesin Eestis oma erialale õppima — Soomes ei saanud. Sel hetkel olin käinud ainult Tallinnas ja mul polnud õrna aimugi välismaal õppimisest, aga ma teadsin, et minust saab nüüd loomaarst.

Kas Soomes on tõesti samale erialale pääsemine nii keeruline?

Kui ma õigesti mäletan, siis mingil hetkel oli kandidaatide õppima pääsemise protsent 10 või 14 juures. Ehk jah, konkurents on väga tihe ja ma jäin napilt välja. Nüüd, kui ma oma eriala ja töö peale mõtlen, on see tõesti üks väga raske elukutse.

Loomaarstidega on mul alati olnud see küsimus, et miks just loomad, mitte inimesed?

No miks just inimesed, mitte loomad, eks? Ma arvan, et loomadega tegelemine on suur väljakutse: nad ei suhtle sinuga nagu inimesed, seega probleemide väljaselgitamiseks pead kasutama oma käsi, kuulmist, põhimõtteliselt kogu keha. Mulle on taluloomad alati meeldinud, sest onul oli farm ja veetsin seal palju aega. Eriti on mulle sümpatiseerinud lehmad, kellega ma ka praegu aktiivselt tegelen.

Ma arvan, et tänapäeval on juba idee loomade meditsiinist üldisemalt muutunud. Kui varem oli see mõeldud peamiselt hobustele ja teistele põllumajandusloomadele, kuna just nendest loomadest sõltus inimeste elu, siis tänapäeval on üha enam suunatud meditsiin ka lemmikloomadele ja teistele väiksematele olevustele. Ka meditsiiniline pool on Eestis väga kõrgele tasemele arenenud.

Meediasse jõuavad enamasti suurimad läbimurded inimmeditsiinis, kuid mida uut on praegu loomadele suunatud valdkonnas toimumas?

Näiteks veiste osas tegeleme praegu juba tunduvalt globaalsemate probleemidega: kas liha tootmine on eetiline ja kuidas loomapidamine mõjub kliimamuutustele? Meie tootmisloomade veterinaararstidena tegeleme selles suhtes väga suuremahuliste küsimustega. Mulle endale meeldib idee, et loomade elamistingimused peavad muutuma paremaks, kuid samuti peame vähendama loomatööstuse mõju kliimale ning samas suutma inimestele liha ja piima toota.

Kuid need on peamiselt minu valdkonna ehk tootmisloomadega seotud tähtsaimad küsimused. Väiksemate loomadega tehakse praegu üha keerulisemaid operatsioone ning samuti on võimalik teha kõigepealt operatsioon loomaga ja seejärel inimesega. Ja muidugi on väga oluline mõtlemine tervisest ja meditsiinist kui tervikust, et nii loomad kui inimesed on kõik omavahel seotud. Seega võitlevad looma- ja inimarstid minu arvates sama asja eest.

Eesti ja Soome on küll naabrid, aga kas täiesti uude linna kolides oli ka suuri erinevusi, mida ei oodanud?

Mõned kultuurilised erinevused kindlasti on. Ma arvan, et kõik on siin natuke lihtsam, heas mõttes. Inimesed ei mõtle nii … keeruliselt ja on mitmes mõttes tagasihoidlikud. Teisalt on jällegi üsna vastuolulisi teemasid, nagu väga konservatiivne mõtlemine ja naiste roll. Isegi head asjad olid minu jaoks natuke ootamatud, näiteks kui keegi mulle ukse avas või üritas mantlit selga aidata, siis oli küll esimene reaktsioon, et saan sellega ju ise hakkama.

Soomes siis ei tehta naistele uksi lahti?

No tuleb välja, et ei tehta jah! Mõned asjad olid tõesti esialgu teistmoodi, aga ma ei ütle, et selles midagi halba oleks. Vähemalt esimene mulje oli siin, et naised on loodud kodu looma, ja see oli mu jaoks võrdõiguslikkusest teistmoodi nägemus. Jällegi, ma ei ütle, et see kuidagi halb oleks olnud, lihtsalt minu jaoks harjumatu ja uus.

Tartu on suuresti tuntud tudengilinnana. Millise mulje siinne tudengielu sulle jättis?

Tartu on minu arvates väga hea linn. Võrdleksin seda Jyväskyläga, mis on Soome tudengilinn. Tartus on aga minu arvates võimalusi ehk isegi rohkem. Kohvikud, restoranid ja kõik muu on üksteisele nii lähedal, et väga lihtne on inimestega kokku saada ja lihtsalt midagi koos ette võtta. Ma tunnen vähemalt, et ülikool on kogu Tartu elu ja hinge sisse sulanud. Teistes linnades on ülikool kesklinnast kaugemal, mitte nagu siin, kus suur osa linna hoonetest on ühel või teisel moel ülikooliga seotud.

Kuigi ma pole tegelikult üldse linnainimene, meeldib Tartu mulle väga. Siin on palju loodust ja mulle meeldib oma koertega nii linnas kui ka veidi linnast väljas jalutamas käia. Emajõe ääres on muidugi suurepärane jalutada ning jõe äärest viivad tegelikult väga mitmed teed, mida mööda mulle meeldib käia, ka linnast välja. Ühesõnaga on siin väga hästi linnaelu ja loodust omavahel segatud, see mulle meeldib.

Soome ja eesti keel on omavahel lähedased sugulased. Kui raske keele õppimine sinu jaoks oli?

See oli tõesti huvitav. Ma arvan, et mul on keelte peale natuke vaistu, aga enne siia tulekut ei osanud

ma sõnagi eesti keelt. Esimesel ülikoolinädalal olid minu mäletamist mööda üpris intensiivsed keeletunnid ja kohe pärast seda hakkasime eesti keeles ka ülejäänud õppetöös osalema.

Teil oli eesti keele õppimiseks üks nädal ja siis hakkasite selles keeles erialaseid teadmisi omandama?

Just. See oli päris hull, aga ma omamoodi armastasin seda. Mulle meeldivad väljakutsed. Ma siiamaani vahetevahel loen oma vanu kirjutisi, sest tollal me kirjutasime isegi käsitsi veel, mitte ainult arvutiga. Kuna ma kirjutasin ainult seda, mida kuulsin, ei olnud grammatika kuigi hea. Aga nüüd tagantjärele on neid märkmeid lõbus lugeda. Ma ütleks, et paari nädalaga harjus keelega ära, aga lõppude lõpuks oli ikkagi palju lihtsalt sõnade meelde jätmist.

Meditsiinis on paljud sõnad muidugi ladina keelega seotud, seega see natuke aitas. Kuskil poole aastaga suutsin igapäevaselt hakkama saada ning aasta möödudes läks juba kergemaks. Soovitusena ütleksin, et ainus viis keele tõeliselt ära õppimiseks on end kohalike inimestega siduda ja nendega tihedalt läbi käia. Pärast kolmandat aastat hakkasin Eestis jahil käima, kuna harrastan seda ka Soomes. Seeläbi sain rohkem suhelda erinevate inimestega, kes pole ainult minu kursuselt või minu erialaga seotud. Ja see aitas keele õppimisel uuele tasemele jõuda.

Nüüd, pärast kooli lõpetamist ja siia elama jäämist, ei ole mu jaoks probleem eesti keeles teisi inimesi õpetada ja usun, et olen eesti keeles päris sorav.

Kuidas sa Soomet ja Eestit e-riigi ja digitaalsete lahenduste osas võrdleksid?

Eesti on minu arvates Soomest selles rinnas kõvasti eespool. Helsingis on tõenäoliselt käimas päris palju erinevaid projekte, elektritõukerattad ja kõik selline. Tartus meeldib mulle nüüd algatatud rattaringlus ja ma arvan, et Eesti suuruse juures ongi see hea, et uusi asju on lihtsam katsetada. ID-kaart meeldib mulle ka tohutult. Ma ei pea kandma kaasas kümmet erinevat kaarti ja nende paroole, ongi üks asi ja sellest piisab. Seega, Eesti — hea töö!

Millega sa praegu tegeled?

Praegu töötan ma Eesti Maaülikooli produktiivloomakliinikus ja täpsemalt olen seal peaarst ning ühtlasi olen ka kliiniline arst. Meil on kliinikumis viienda ja kuuenda aasta tudengid, kes teevad seal oma praktikat. Samuti õpetan valitud aineid: kliinilist diagnostikat, veidi kirurgiat, füsioloogiat, anestesioloogiat ja sõrgade tervist. Viimane on kusjuures mu nii-öelda lemmik. Samuti omandan Soomes praegu doktorikraadi ja eriprogrammi produktiivloomadele.

Ehk mul on kokku laias laastus kolm ametit, aga ma olen parasjagu just Soome tööle minemas, kus ma hakkan töötama veidi kõrgemal positsioonil. Eestisse jään ma endiselt teatud erialasid õpetama, eriti just sõrgade tervist, seega päris kontakti ma Eestiga ei kaota. Lähen nüüd lõpuks ka uuesti Soome elama.

Tagasi oleksid sa saanud tegelikult kolida kohe pärast õpingute lõppu. Mis oli see, mis sind Eestisse jääma pani?

See on väga keeruline küsimus. Ma tahtsin rohkem suurte karjade ja karjaloomade kohta õppida — Eestis on rohkem suuri karjaloomi ja suuremaid karjasid kui Soomes. Lisaks meeldib mulle kliinikumi atmosfäär, töötasin seal aasta praktikandina ning pärast seda paluti mul päriselt tööle jääda. Kuid kogu oma kaheksa aasta jooksul Eestis töötades olen ma ka Soomes tööd teinud ning samal ajal Helsingi ülikoolis õppinud.

Üldiselt lähevad eestlased Soome tööle, sest seal makstakse kõrgemat palka. Sina oled aga vastupidises olukorras. Kuidas sa kahe riigi elatustaset ja sissetulekuid võrdleksid?

Kahjuks ei ole veterinaarid Eestis kuigi kõrgelt tasustatud ja teenivad keskmist või vahel isegi sellest madalamat palka. Füüsiliselt ja vaimselt kurnava ning üpris keerulise töö kohta ei ole seega palk kuigi hea. Eriti äsja kooli lõpetanud noorte jaoks. Kuid samas on Eestis elukallidus Soomest mõnevõrra madalam, vähemalt kui ma tulin. Kui ma Soomest siia õppima tulin, siis ma arvutasin, et õppimine läheb mulle siin maksma umbes sama palju kui kodumaal ja peaksin suvel tööl käies sellega hakkama saama.

Kusjuures Eestis ei ole õppimine sugugi nii odav, kui võiks arvata, aga õnneks toetab Soome valitsus välismaal õppijaid ning sellest rahast saab isegi ära elada. Helsingis oleks aga olnud veelgi kallim elada. Oma esialgset arvutust tehes ei teadnud ma muidugi, et mu õppetasu iga aasta kümne protsendi võrra tõstetakse, aga tulin toime.

Üldiselt elukallidusest rääkides ei saa ma tegelikult aru, kuidas eestlased üldse eluga toime tulevad. Lihtsalt palkasid vaadates on kaupade ja teenuste hinnad minu jaoks kordades kõrgemad ning paljud inimesed peavad vist ots-otsaga hakkama saama, sealhulgas ka tudengid, kes tihti õpingute kõrvalt tööl käivad. See on väga keeruline.

Sinu teekond viib nüüd tagasi Soome, kus sa praegu õpid ja tööle asud. Samas jääd ka Eestis osaliselt õpetama. Mida toob kaugem tulevik?

Eesti on minu jaoks olnud selles suhtes väga hea riik, et olen saanud üpris kiiresti päris kõrgel tasemel teadmised omandada. Väikses riigis on lihtsam

suhtlusvõrgustikke luua ja päriselt asju muutma hakata. Ma arvan, et praegu olen juba mõndagi teinud, et olukorda muuta. Eks näis, mis Soomes hakkab saama, aga kindlasti ei lõpeta ma Eestis õpetamist ja selle riigiga ühenduse hoidmist.

Oma kodumaal praegust haridussüsteemi vaadates — kas võid öelda, et Eestisse on Soomest ka tulevikus veterinaariatudengeid oodata?

Jah. Ma arvan, et asjad on praegu küll muutunud ning tudengid, kes tulevad, on veidi … rahvusvahelisemad, aga Eestit peetakse minu arvates üpris rahvusvaheliseks kohaks. Ning tudengid, kes Soomest välismaale õppima lähevad, ei pruugi kohe pärast õpingute lõpetamist enam koju naasta.

Minule on Eesti andnud omamoodi iseseisvuse. Siia tulles pidin kõike ise tegema, uute keeltega harjuma. Samuti olid minu õpetajad kohati ranged ja mitte päris kätt hoidvad, mis on minu arvates hea, sest pidid suutma ka ebameeldivatest olukordadest läbi tulla. Praegu on see mõningal määral ehk muutumas, aga kindlasti on välismaale õppima suundumine tudengite jaoks väga hea otsus.

Eestisse kolinud ameeriklane: koju minnes ei tea keegi, kust ma pärit olen

USA

TARTU ÜLIKOOL, ÄRIJUHTIMINE

ÄRIANALÜÜSI MEESKONNA JUHT, VERIFF

Tänavu suvel täitus Ameerikast pärit Nicholasel Eestisse kolimisest täpselt kaheksa aastat.

„Enne siia tulekut olin tegelikult kolmandiku oma elust Euroopas veetnud, suuresti oma isa töö tõttu. Kui olin keskkooli lõpetamas, tundsin, et tahaksin midagi teistsugust teha, ja seega kandideerisin Tartu Ülikooli ärijuhtimise erialale. Sedasi ma Eestisse jõudsingi," räägib ta.

Kui enamik ameeriklasi pole Eestist suure tõenäosusega kuulnudki, siis Nicholas oli juba enne siia tulekut eestlastega isiklikult kohtunud ning see on ka üks põhjuseid, miks ta otsustas oma õpinguid just Tartus jätkata.

„Enne siia tulekut elasin kaks ja pool aastat Šotimaal ning viis aastat Norras, seega Eestist olin juba kuulnud küll," selgitab ta. „Tartus õppisin ärijuhtimise ja majanduse õppekaval. See oli üpris lai eriala, mis kattis päris kõrgel tasemel palju erinevaid valdkondi: ettevõtlus, ärijuhtimine, pangandus, turundus."

Eestlased sinuga tänaval juttu ajama ei jää, aga on muidu väga avatud

Kuna Nicholas oli juba aastaid Euroopas elanud, polnud Eestisse kolides tema jaoks kontrast kultuuri ja inimestega nii suur kui ehk mõnel teisel siia kolinud välismaalasel. „Natuke teistsugune oli kindlasti. Keel on alati üks esimesi erinevusi, mis sulle kohale jõuab. Ma jõudsin siia augustis ning kui paari kuu pärast saabus talv, oli siin Šotimaa ja Norraga võrreldes selgelt pimedam, kui ma õigesti mäletan. Aga üldjoontes ei olnud Eestiga kohanemine kuigi raske. Inimeste osas on suurim erinevus muidugi see, kui avatud on eestlased võrreldes ameeriklastega. Muidugi tean seda stereotüüpi, et eestlased on esmapilgul veidi stoilised, ja seda on näha eriti võrreldes Ameerika lõunaosaga, kust ma ise pärit olen. Sealkandis ei ole sugugi haruldane, et täitsa võõrad inimesed jäävad sinuga tänaval juttu ajama, sellist asja siin nii väga pole. Kui sa aga eestlasi lähemalt tundma õpid, ei ole kahe rahva vahel kuigi suuri erinevusi."

Stereotüüpidest rääkides jõuab vestlus eestlaste avatusele välismaalaste suhtes, mis ka eelnevates intervjuudes jutuks on tulnud. Nicholase kogemusele toetudes ei saa kohe kuidagi väita, et eestlased võõramaalaste suhtes kuidagi pahameelt üles näitaksid. „Siin veedetud kaheksa aasta jooksul on mul olnud ehk üksikuid negatiivseid kogemusi, mis on seotud sellega, et olen välismaalane. Seega ei saa mina küll kuidagi öelda, et eestlased välismaalaste suhtes avatud ei ole," sõnab ta.

Keel on raske, aga õppimine on seda väärt

Teatavasti kuulub eesti keel maailma raskemini õpitavate keelte hulka, seda eriti inglise keelt kõnelevate inimeste jaoks. Siia tulles oli ka Nicholase jaoks just keel see, mis esialgu suureks kontrastiks oli. „Ma õppisin eesti keelt ülikoolis kolm semestrit ja katsun seda kasutada nii palju kui võimalik.
Arvan, et see on suhtlemisel kindlasti suureks abiks tulnud, et ma tunnen keelt kas või algtasemel ja saan vestluses sealt alustada. Ma saan vestelda, aga see vestlus peab olema üpris lihtne, sest niipea kui keerulisemate või täpsemate teemadeni jõuan, jääb mul sõnavarast puudu.

Esialgu oli vaja üpris palju pingutada, et õigekirjast aru saada ja isegi sõnu õigesti hääldada, sest eesti keeles on päris palju täishäälikuid, mida me inglise keeles ei kasuta. Aga kui sellest üle saada ja keele alused endale selgeks teha, siis on eestlased sellest väga elevil, et välismaalane keelt oskab või vähemalt üritab rääkida."

Ameerikas kulub maksude deklareerimiseks pea terve päev, Eestis mõni minut

USA ja Eesti üks suur kontrast on kindlasti digitaalne areng. Kuigi USAs asuvad mõned maailma suurimad tehnoloogiafirmad ja sealt on pärit mitmed tehnoloogilised läbimurded, ei ole niivõrd suures riigis uute digilahenduste — näiteks universaalse ID-kaardi — rakendamine sugugi nii lihtne kui Eestis.

„Arvan, et inimesed puutuvad siin kindlasti tehnoloogiaga kokku juba nooremas eas kui kuskil mujal. Näiteks Eesti lastele tutvustatakse arvutiteadusi ja programmeerimist juba varakult ning riigi digitaalne taristu on tõesti muljetavaldav. Sama saab öelda digitaalse allkirjastamise kohta ja muidugi see, et ma saan oma maksud deklareerida vaid minutitega — kodumaal kuluks mul selleks praktiliselt kogu päev. Seega arvan, et on üpris aus öelda, et Eesti on tehnoloogia paremini omaks võtnud kui USA."

Praegu elab Nicholas Tallinnas, kus ta on Telliskivi ja Kalamaja piirkonnas paar viimast aastat ka töötanud. „Mulle tõesti meeldib vanalinn, eriti mõnus on seal jalutada talvel. See on kindlasti rohkem turistidele mõeldud kui mõni teine linnaosa, aga tore siiski. Samuti meeldib mulle käia Stroomi rannas ja Pelguranna piirkonnas. Enne Tallinnasse kolimist elasin muidugi viis aastat Tartus ja veetsin seega üpris palju aega Lõuna-Eestis — Põlvas, Valgas, Võrumaal, eriti just maakohtades. Need on ka ühed mu lemmikkohad kogu Eestis."

Eesti ja USA elukallidus hakkab samale tasemele jõudma

Praegu töötab Nicholas Eesti tuntud idufirma Verifi ärianalüüsimeeskonnas. „Põhimõtteliselt on meie ülesanne aidata firmal saada aru iseenda tegevustest ja mõõta tulemusi. Ehk koguda andmeid ja koostada mõõdikuid, et teha firmast andmetel põhinev ettevõte. Enamik meie tööst on seega seotud firma efektiivsuse ning protsesside mõõtmise ja analüüsimisega."

Enne Veriffiga liitumist töötas Nicholas tegelikult ühe teise tuntud idufirma — Funderbeami — ridades. Uurisin, kui keeruline tema silme läbi oli Eestis välismaalasena töö leidmine. „Arvan, et välismaalt siia tulijatel on kindlasti palju võimalusi töö leidmiseks, sest Eestis on väga palju idufirmasid ja idufirmad on välistööjõule teadupärast üpris avatud: vaja on tehnilisi inimesi, ärilise poole spetsialiste ja muidugi turundusinimesi. Ma ei oska muidugi öelda, kui lihtne see on, aga tehtav kindlasti."

Võrreldes kahe riigi — Eesti ja USA — keskmisi sissetulekuid, on vahe praktiliselt mäekõrgune. Üks asi on aga ainult arve vaadata ja inimeste elatustaset ette kujutada, teine asi on ise kahes riigis elada ja oma kogemust võrrelda. „Paari aasta eest oleksin sulle kõhklemata öelnud, et siin on odavam. Nüüd on ka Eestis hakanud elukallidus ülespoole liikuma. Ma arvan, et kui võrrelda palka ja elukallidust, siis pole kahe riigi vahel tõesti suurt erinevust.

Omaette aspekt on muidugi tervishoid. Kui satud USAs ilma tervisekindlustuseta halba olukorda, võib tervishoid olla sinu jaoks üks suurimaid väljaminekuid. Eesti jaoks on tervishoiu kättesaadavus muidugi suur pluss."

Eestist pole lähiajal lahkuda plaanis, aga pesapalli siin kahjuks ei mängita

Sarnaselt teiste intervjueeritud välismaalastega ei ole ka Nicholas oma tuleviku osas kindlaid plaane paika pannud, kuid teab, et Eestis talle elada meeldib, ega kipu siit esialgu kuhugi kiirustama. „Olen siin olnud pikka aega ja Eesti on riik, kus ma tunnen ennast tõesti mugavalt. Samas pole ma endale kindlat plaani paika pannud. Praegu on mul väga hea võimalus teha huvitavat tööd väga huvitavas firmas.

Eestist lahkumiseks peaks mul seega olema väga spetsiifiline võimalus. Mulle meeldib muidugi USAs käia ja ma igatsen sealt teatud asju, aga ilma kindla põhjuseta mul sinna tagasi kolimiseks praegu tõmmet pole."

Kodumaa osas igatseb mees muidugi enim perekonda, kuid mainib ühe suure aspektina ka sealset spordikultuuri. „Olen suur pesapallifänn ja Eestis seda spordiala lihtsalt ei ole. See on muidugi arusaadav, aga pesapall on lisaks perekonnale veel üks suur igatsus."

Eestisse elama jäämine polnud tegelikult mehel üldse plaanis

Tihtipeale mainivad välismaalased kodumaast rääkides igatsust sealse toidu järele, kuid arvestades, et mõlemad riigid on üpris lääneliku toidukultuuriga, ei pea enamik ameeriklasi ka Eestis kodumaistest toitudest puudust tundma. Muidugi on Eestis toite, mida mujal — eriti Ameerikas — juba naljalt ei leia. „Enamik inimesi mainiks Eesti rahvustoidust rääkides erinevaid variatsioone kartulitest, aga teil on veel üpris huvitavaid traditsioonilisi pühaderoogi. Mõne roaga harjumine võttis mul mõistagi veidi aega. Teil on verivorst, siis sült (jelly meat), mis on minu jaoks samuti üsna huvitav. Millega ma tänaseni harjunud pole, on aga peet, mida päris paljude roogade kõrvale serveeritakse."

Intervjuu lõpus mainis Nicholas, et ei tulnud tegelikult Eestisse üldse plaaniga siia pikaajalisemalt elama jääda. „Enamikul inimestel pole elukestvat unistust Eestisse kolida ja siia elama jääda. Paljud neist pole Eestist üldse teadlikud. Kui ma tagasi kodumaale lähen ja näiteks arsti juures käin ning mainin, et olen Eestist, siis ütleb ta: „Ah, see on kuskil Maine'i kandis, eks ole?" Eks ma siis parandan, et mitte päris, et on täitsa selline omaette riik Euroopas.

Aga nüüd on minu jaoks huvitav näha, kui Eestit mõnes telesarjas või filmis justkui muuseas mainitakse. Et ju siis keegi kulisside taga mõtles Eestile ja oli sellest teadlik. Esialgu oli ka mul tegelikult plaan tulla siia ainult õppima ja siis edasi liikuda, aga nagu näha, läks muidugi teisiti. Ja ma ei kahetse seda sugugi. Otsus siia tulla ja elama jääda on minu jaoks olnud elumuutev kogemus ja midagi, millele mõtlen väga positiivselt."

Horvaatiast pärit animatsioonikunstnik Eestis: talvel on palju lihtsam oma tööle keskenduda

HORVAATIA

EESTI KUNSTIAKADEEMIA, ANIMATSIOON

ANIMATSIOONIKUNSTNIK JA ILLUSTRAATOR

Lucija Mrzljak on animatsioonikunstnik, kes siia õppima tulles ei teadnud Eestist muud, kui et Eesti Kunstiakadeemias õpetatakse animatsiooni. Praegu on Lucija Eestis elanud juba kuus aastat ning loonud muuhulgas näiteks animatsioone ERMi ja peagi avatavasse Narva Muuseumi.

Animatsioonifilmid meelitasid Eestisse õppima

Lucija tuli Eestisse esimest korda, et astuda Eesti Kunstiakadeemiasse, kus ta 2013. aastal alustas magistriõpinguid animatsiooni vallas. „Varem õppisin ma Zagrebis bakalaureuseõppes. Sealne õppeprogramm oli veidi üldisem kunstiprogramm, kuid mind huvitas siiski animatsioon. Zagrebis toimub igal aastal suur animatsioonfilmide festival, kus on ka palju Eesti animatsiooni. Nägin neid filme ja mõtlesin, kui huvitavad need on. Need paistsid tulevat kusagilt teistsugusest ja põnevast riigist, kuna olid nii originaalsed.

Üks kunstnik, kelle filmi ma nägin, oli Priit Pärn, kes oli ka Zagrebis kohal. Avastasin, et Priit on ka Eestis õppejõud, ning seetõttu otsustasin proovida siin

õppimist. Pakkisin asjad ja tulin Eestisse. Mul ei olnud sisuliselt mingit arusaama sellest, milline riik Eesti on. Tulin lihtsalt, sest tahtsin siin õppida.“

Kliima on külm ja inimesed töötavad efektiivsemalt

Elades Eestis, leiab Lucija, et Eesti ja Horvaatia kultuuri vahel on mitmed suured erinevused. „Alguses oli muidugi kliimašokk. Ma tulen lõunast ja Eestis oli väga külm. Aga ma avastasin kiiresti, et Eestis olevad inimesed on palju organiseeritumad ja töötavad hulga efektiivsemalt kui lõunas. Eestlased on väga praktilised, seda näeb juba meie igapäevaelus, mis on täis uuenduslikkust. Kui võrrelda tudengielu, siis Eesti õppejõud kohtlevad oma tudengeid endaga võrdsetena.

Horvaatias ja Poolas, kus ma olen ka õppinud, on see hierarhia palju suurem. See, kui kõiki võrdsetena koheldakse, loob tegelikult hulga avatuma keskkonna ja võimaluse ideede tekkeks, inimesed on nii palju produktiivsemad. Samas on eestlased ka hulga häbelikumad, see ei ole just halb, aga kui neid võrrelda lõunamaalastega, on siin kindlasti erinevus.

Sul on siin vaja lihtsalt veidi rohkem aega, et sõprussidemeid luua.

Eestil ja Horvaatial on samas muidugi ka palju ühist. Oleme ju mõlemad elanud 90ndateni kommunistlikus riigis, peale seda sattus Horvaatia kahjuks aga sõtta. Kuna sõda hävitab paljut, sai Eesti riik samal ajal edasi areneda ning Horvaatia jäi kahjuks maha. See on kaasa toonud mitmeid majanduslikke probleeme. Aga ma arvan, et me mõtleme eestlastega sarnaselt ja meil on ka sarnane huumorimeel,“ võrdleb Lucija kaht riiki.

Eestisse jäämine polnud algselt üldse plaanis

Kuid Lucija ja Eesti sõprus ei lõppenud ülikoolis. „Oma viimasel ülikooliaastal asusin tööle filmistuudios Eesti Joonisfilm. Hakkasin töötama projektis, mis lõi animatsioone ERMile. Tegin ise ühe filmi, mis jõudis ERMi, ning teise filmi juures, mis samuti muuseumis on, olin ma animaator. Pärast ülikooli lõpetamist asusin ma aga ka oma filmi tegema, teeme seda koostöös Horvaatia kunstnikega.

Praegu töötan ma endiselt Eesti Joonisfilmis. Lõpetasin just animatsioonide tegemise Narva muuseumile, mis peagi avatakse. Koos viie animaatoriga lõime visuaalid, mida tahetakse muuseumis seintele projekteerida. Lisaks animatsioonile olen ma ka illustraator. Alustasin Tähekese ajakirja illustratsioonide tegemisest ning nüüd oleme avaldanud juba ka ühe laste luuleraamatu, kus on minu illustratsioonid, ja käsil on juba järgmine raamat. Seega olen sattunud kirjanike ja kunstnike võrgustikku. Siia jäämine ei olnud plaan, see lihtsalt juhtus nii.“

Kodukandist eemale saamine tuleb kõigile kasuks

Praegu on Lucija meelispaik Eestis Ruhnu saar. „Ma mängin veidi viiulit. Kolm aastat tagasi läksin ma Ruhnu viiulilaagrisse. Mulle meeldis seal nii väga, et olen seal nüüdseks juba kolm korda käinud. Aga mulle meeldib väga ka Lahemaa, ma armastan Viljandit ja tegelikult kogu Eestit.“

Praeguseks on Lucija veetnud Eestis juba kuus aastat ning ta töötab siin endiselt animatsioonidega. „Inimesed räägivad praegu palju virtuaalreaalsusest. See on väga huvitav, kui sa üritad midagi digitaalselt loodut ühendada inimese ja inimlikkusega, muuta seda keskkonda, kus inimene on. Kui vaadata animafilmide festivalidel ringi, näeb seal palju virtuaalreaalsust. Me oleme jõudmas aega, kus animatsioon ei ole mitte ainult kinos või videomängudes. Tekivad hübriidolukorrad, kus saad kasutada nii päris- kui ka virtuaalreaalsust.“ kõneleb Lucija.

„Mida iganes sa õppida ei tahaks, on Eesti väga huvitav ja inspireeriv paik õppimiseks. Ma arvan, et on hea minna aeg-ajalt kuhugi, mis on sinu kodukandist väga erinev. See asetab sind mugavustsoonist välja ja sa hakkad asju nägema teisiti. Ja ehkki ilm on siin teistsugune, külmem, avastasin, et talvel suudan ma palju paremini keskenduda. Talv on aeg, kus sa lähed väga sügavale oma projektidesse.“

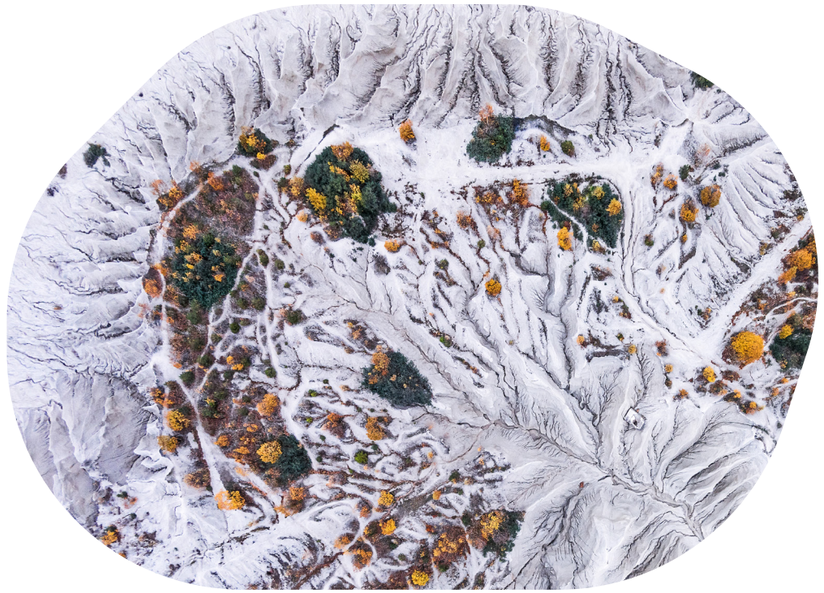

Kolumbiast pärit viiuliõpetaja Eestis: eestlased on tõeline laulurahvas

KOLUMBIA

EESTI MUUSIKA- JA TEATRIAKADEEMIA, MUUSIKA (VIIUL)

VIIULIÕPETAJA

Juan José Restrepo Duarte on Eestis õppinud ning töötanud juba kuus aastat, ehkki siia elama jäämine ei olnud tal siia esimest korda saabudes sugugi plaanis. Praegu töötab ta Võru muusikakoolis viiuliõpetajana ning õpib Tallinnas dirigendiks.

Eestist teadis Juan enne siia tulekut vaid ühte heliloojat

Juan õppis koduriigis Kolumbias bakalaureuseõppes muusikat, kuid soovis magistriõppe viia läbi välismaal. „Mul olid sidemed õpetajaga, kes õppis Moskvas ja kes omakorda tundis õpetajat, kes oli pärit Eestist. Ta nimi on Mari Tampere ning ta on Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias viiuliõpetaja," räägib Juan.

„Võtsin temaga ühendust ja uurisin muusika õppimise võimalusi ning lõpuks otsustasingi magistriõpingud siin läbi viia." Kõik see toimus 2013. aastal, mil Juani tulevik oli jääda Eestisse vaid kaheks magistrikraadi omandamise aastaks. „Mul ei olnud plaani. Eestis on hea süsteem, et iga professionaali, kelle akadeemia loob, läheb kohe siinsamas ka vaja. Seega leidsin võimaluse alustada oma karjääri viiuldajana Vanemuise teatris," kõneleb ta.

Enne, kui temani jõudis mõte Eestisse õppima tulla, teadis Juan Eestist vaid Olav Rootsi nimelist heliloojat ja dirigenti, kes 50ndatel Rootsi põgenemise järel Kolumbiasse sattus. „Ta elas oma elu viimased aastad Kolumbias, kust temast sai väga oluline kuju kohaliku klassikalise muusika kultuuri kujunemisloos. Ma teadsingi Eestist tänu temale," kirjeldab Juan.

Eestlased pole kinnised ja haridussüsteem on tugev

Eestisse jõudes algas Juanil aga kirev tudengielu. „See on nagu sport, sa pühendad instrumendi harjutamisele tunde ja tunde. Ma õppisin viiulit, seega kogu minu elu toimus akadeemias, kus ma harjutasin pilli ja käisin loengutel. Aga kui võrrelda õppimist Kolumbias või Eestis, siis Eesti tudengimaailm on hoopis teine.

Eesti haridussüsteem tundub töötavat paremini kui ladinariikides. Tudengitel on vabadus valida, kuhu nad soovivad areneda. Neil on võimalused saada ka rahalist toetust ning kõigil on õigus õppida. Kolumbias on 44 miljonit inimest. Seega on see suur ühiskond, kus kõike on keeruline kontrollida. Eesti rahvaarv on väiksem, seega siinset süsteemi on lihtsam kontrollida. Kolumbia riiklik õppesüsteem on juba kokku kukkumas, sest liiga paljud inimesed soovivad omandada kõrgharidust. Teine võimalus on minna eraülikooli, mis on kallis, ehkki seda võib võtta investeeringuna sinu tulevikku.

Kui rääkida inimestest, siis ma ei ütleks, et Eesti inimesed on väga kinnised. See sõltub pigem inimesest kui rahvusest. Kolumbia rahvas on temperamentsem kui eestlased. Äkki seepärast, et Eestis on palju jahedam kliima. Eesti on ka nii väike, et kõik teavad kõiki ja eriti muusikamaailmas tekib kogukond seetõttu väga kergesti."

Eestisse tasub muusikat (ja muudki) õppima tulla

Praegu töötab Juan Võru muusikakoolis viiuliõpetajana, õpetades peamiselt lapsi. Samuti käib ta aeg-ajalt ka Tallinnas, kus õpib dirigendiks. „See on veel üks võimalus mul oma karjääri edasi arendada, nagu ka õpetamine. Ma olen elu jooksul nii mõndagi õppinud ja ma tahaksin seda jagada."

Eestis ringi liikudes on talle südamelähedaseks jäänud siiski Tartu ja Võru. „Need on väga mõnusad rahulikud paigad," räägib ta.

Eesti keelt asus Juan õppima siis, kui läks Tartusse tööle, kuna enne oli ta Tallinnas õppides saanud hakkama inglise keelega. „Grammatika on keeruline. Eesti keel on üks keerulisemaid keeli maailmas. Keele õppimine on kogu elu kestev protsess," jutustab ta.

Kolumbiast pärit viiuldaja leiab, et Eesti on suurepärane koht muusika õppimiseks, ja kui keegi praegu Eestisse muusikat tahaks õppima tulla ja temalt nõu küsiks, kirjutaks ta ideele kahe käega alla. „See on imetore idee. Eestis on loomulikult ka näiteks IT-karjääri tegemine väga edukas, meil on ju ka Balti Filmi- ja Meediakool, aga eriti nüüd, kui meil on uus EMTA maja, on muusika õppimine veel eriliselt hea. Meil on rohkem ruumi rohkematele inimestele. Ja lõpuks on eestlane ju laulurahvas, sest meil on ka laulupidu."

Hispaanlasest turundaja Eestis: siia tulek oli mu elu parim otsus

HISPAANIA

TALLINNA ÜLIKOOL, KOMMUNIKATSIOONIJUHTIMINE

HISPAANIA JA LADINA-AMEERIKA TURU SEO JA SISUTURUNDUSE TIIMI JUHT, TRANSFERWISE

Isaac Díaz Carpio kolis Eestisse ligi viis aastat tagasi, et siin magistrikraad omandada. Eestisse tuli ta mitmel põhjusel, millest üks oli soov elada just põhjapoolses riigis. Kusjuures enne Eestisse tulekut oli hispaanlane vahetusõpilasena ka Soomes elanud, mis teeb tema nägemuse Eestist sellevõrra huvitavamaks.

Sa oled tänaseks Eestis elanud peaaegu viis aastat. Kuidas sa jõudsid otsuseni siia õppima tulla?

See oli segu erinevatest asjadest. Veel 2010. aastal käisin Erasmusega Soomes, kuna see tundus mulle väga erinev ja teistsugune koht. Ma teadsin, et tahan magistrikraadi välismaal teha ja et see peab olema kuskil põhjapoolses riigis, seega Eesti oli mul juba alguses veidi mõttes küll.

Sobivat kohta otsides käisin mööda erinevaid veebilehti ja jõudsin Study in Estonia kodulehele, kust leidsin Tallinna Ülikooli kommunikatsioonieriala magistrikraadi õppimise võimaluse. Sama eriala õpetatakse ka Tartus, aga Soomes õppides viibisin väga väikeses kohas, mistõttu tahtsin Eestis saada juba suurema linna kogemust.

Täpsemalt edasi otsima hakates nägin, et Tallinnas on idufirmade ja erinevate tehnoloogiaettevõtete osas võimalusi küll, nii et midagi annaks siit leida. Samuti tahtsin leida midagi, mida mõnest teisest riigist ehk ei saa. Londonis ja Berliinis käib vaat et iga teine inimene, aga Eestisse nii naljalt ei tulda.

Kui palju sa enne Eestisse tulekut riigist teadsid?

Mitte väga, tegelikult. Hispaanlase vaatevinklist eeldasin muidugi, et te sarnanete soomlastega ja et kultuurišokk seega väga suur olla ei tohiks. Suures osas ei osanud ma siiski midagi oodata.

On eestlased siis soomlastega sarnased?

Mõnes mõttes küll, mõnes mõttes mitte. Kuid ma arvan, et asi pole lihtsalt soomlastes ja eestlastes, vaid pigem selles põhjamaa mõtte- ja teguviisis. Arvan, et see on nii eestlastel kui ka soomlastel üpris sarnane.

Mida see põhjamaalaste kombel asjade ajamine endast kujutab?

No see on muidugi ainult minu arvamus, aga mul on tunne, et see tempo, millega te elate, on väga ühtlane. Mõnes teises riigis, Hispaanias näiteks, on elutempo justkui muutuvam, rohkem üles-alla. See mõjutab ka seda, kuidas eestlased tööd teevad. Mõne inimese jaoks on kindlasti üks eluviis sobivam, teise jaoks jällegi teine.

Kui erinevad on sinu kogemusel Hispaania ja Eesti ülikoolid?

Usun, et suures laastus on Euroopas õppimine üsna sarnane. Midagi, mida meil Hispaanias ehk nii palju polnud, oli n-ö raamatust või lugemisest õppimine. Hispaanias olin harjunud, et keegi pidevalt räägib ja seletab, kuidas ja miks. Siin öeldi päris mitmel juhul, et nüüd peate midagi lugema, oma aju pingutama

ja ise kriitiliselt mõtlema. See oli minu jaoks väga huvitav. Midagi, mida ma Hispaanias nii palju ei teinud.

Tallinna Ülikoolil on ka väga kena linnak ning samuti meeldis mulle, et mitmed õppejõud tegutsevad tegelikult oma erialal ka elukutselisena. Väikses riigis teavad praktiliselt kõik kõiki ning ehk seetõttu ongi nii, et mõni sinu õppejõud on suures firmas turundusjuht, teine töötab elukutselise ajakirjanikuna ja kolmas avalikus sektoris pressiesindajana. Selles suhtes oli väga põnev näha ka rohkem praktiliste näidete kaudu õpetamist.

Sa tulid Tallinnasse, et suuremas linnas elamist kogeda. On sul tänaseks mõned lemmikkohad välja kujunenud?

Esimese asjana pean mainima oma kontorit TransferWise'is. See on alati üks mu esikümnesoovitusi, mida Tallinnas näha. Samuti meeldib mulle väga Telliskivi, eriti suvel. Seal on alati tore uusi inimesi kohata ja lihtsalt aega veeta. Vanalinnas olen vist oma miljon korda käinud ja võin seal veel miljon korda käia. Eriti meeldivad mulle vanalinnas öised jalutuskäigud, kui peaaegu kedagi teist tänavatel pole.

Hispaania ja Eesti selge erinevus on kindlasti ka loodus, või mis?

Jah. Siin on ühest linnast lahkudes praktiliselt kohe tunne, et oled keset tühjust, loodust. Hispaanias tuleb sama efekti saamiseks tunduvalt kauem sõita. Loodus ise on ka muidugi väga erinev. Ma olen ise Kataloonia regioonist, kus on palju mägesid ja künkaid, samas kui Eesti on üsna lame ja palju on just metsasid. See on … rahulikult ilus, ma ütleksin — metsad, aasad ja tühjus. Hispaanias on teisalt tunduvalt künklikum, kurvid, kurvi taga ootab jälle uus külake …

Kui ma mõtlen Hispaania peale, tulevad esimese asjana pähe kuumad suvepäevad. Mida sa Eesti ilmast arvad?

Ma arvan, et kõige raskem on minu jaoks Eestis suvel, mitte talvel. Talvel peabki külm olema, seega olen selleks alati ette valmistatud ja väga lumised ilmad loovad omaette meeleolu. Valge ja sätendav lumi on talvel oluline ka pimeduse tõttu. Viimased kaks suve on siin päris head olnud. Aga muidugi olen harjunud väga kuumade Hispaania suvedega ning Eestis keset augustikuud pikkade pükste ja käistega ringi käimine ei ole mu jaoks sugugi harjumuspärane.

Oskad sa tuua välja mõne helge mälestuse või asja, mis sinuga on Eestis juhtunud?

Kui ma nüüd mõtlema hakkan, siis Eestisse tulek on tõenäoliselt olnud parim otsus, mis ma oma elus teinud olen. Seda paljudel põhjustel. Täpne nimekiri oleks tõenäoliselt lõputu, aga inimesed, keda kohtasin, eriala, mida õppisin, töö, mida teen, ja võimalused mida mulle seal pakutakse, asjad mida endiselt õpin, ning eesti inimesed ja ühiskond tervikuna oleksid vast peamised. Rääkisime enne elutempost. Tunnen, et see, kuidas inimesed siin tööd teevad ja elavad, on ka mind mõjutanud — et mu elu on rohkem tasakaalus, Eesti moodi.

Mis vahe see eestlaste ja hispaanlaste töötamise tempos siis täpselt on?

No võtame näiteks e-kirja saatmise. Kui sa hakkad kolleegile või kellelegi teisele siin e-kirja saatma, siis sa tead, et see peab olema võimalikult lühike ja konkreetne. Kohe asja kallale: siin on asjad, mida ma tean, mida tahan, ja kiri teele. Hispaanias, mul on tunne, tuleb isegi e-kirja saates inimestega rohkem emotsionaalselt suhelda — „Kuidas su nädalavahetus läks?" jne. Sedasi on jällegi teenet küsides teinekord lihtsam, sest oled inimesega juba teatud mõttes suhte loonud. Eestis on jällegi nii, et mida vähem sa mind tüütad, seda parema meelega ma sind aitan.

Oled oma töökohta TransferWise'is mitu korda maininud. Mida sa seal täpselt teed ja kuidas sa oma tee sinna leidsid?

Olen TransferWise'is töötanud üle kolme ja poole aasta. Kuulsin sellest firmast kohe Eestisse saabudes ja leidsin mõned sõbrad, kes seal töötasid. Nad rääkisid mulle firmast, lahedatest asjadest, mis nad seal teevad, ja kuidas seal töötada on. Ma mõtlesin kohe, et tahaksin sellises kohas töötada, aga tahtsin

esialgu oma õpingutele keskenduda. Veidi hiljem tulid sõbrad minu juurde uuesti jutuga, et kuule, sul magister varsti käes, võiksid kandideerida.

Võtsin nende nõu kuulda, kandideerisin ja sain töökoha hispaania keelt valdava klienditoena. Alguses on ilma kogemuseta muidugi keeruline kõrgemat ametikohta leida, seega mõtlesin, et alustan madalamalt ja vaatan, kuidas saan firmale rohkem kasulik olla. Arvan, et TransferWise on üks neid firmasid, mis tõesti küsib sult kui töötajalt mõtteid ja kui sul on mõni idee, antakse ülesanne kätte ning võid selle kallal tööle asuda. Sedasi jõudsin ma turunduse positsioonile. Praegu teen täpsemalt digitaalset turundust, Hispaania ja Ladina-Ameerika turgudel.

TransferWise'i-suguses rahvusvahelises firmas töötades pole keeleoskus enamasti probleem. Kui sina peal sa aga üldiselt eesti keelega oled?

Selle asjaga olen natuke alt läinud, kui nüüd ausalt öelda. Ma tunnen end mõnes osas väga asjadega seotuna: ma jälgin Eesti uudiseid, hoian end poliitikas toimuvaga kursis. Samuti on mul palju eestlastest sõpru, mitte ainult TransferWise'ist. Eesti keelt olen paaril korral püüdnud õppida, kuid see on alati tundunud väga keeruline. Tõtt öelda ei tunne ma praegusel hetkel, et see minu jaoks ka prioriteet on, kuna ma ei tea täpselt, kui kauaks ma plaanin Eestisse jääda. Lihtsamate fraasidega saan muidugi hakkama.

Mainisid juba, et ei tea, kauaks plaanid Eestisse jääda. Mida sa praegu oma tuleviku kohta siiski oskad öelda?

Tulevik on keeruline. Arvan, et tulin Eestisse mitmel põhjusel. Üks osa oli muidugi õppimine, uute kogemuste saamine ja enda tundmaõppimine. Samuti tahtsin oma karjääriga algust teha. Praegu on minu jaoks küsimus, kuidas edasi areneda. Mis on järgmine samm? Kuidas ma saan pidevalt uusi kogemusi ja perspektiive omandada? Kas Eesti saab mulle neid võimalusi pakkuda? Nendele küsimustele pean järgmise aasta jooksul vastused leidma.

Eestlastena oleme harjunud paljusid asju digitaalselt ajama. Sina oled elanud päris mitmes riigis. Mida sa Eestist kui e-riigist arvad?

See toimib väga hästi. Ma olen sellega ülimalt rahul ning räägin sellest alati, kui Eestist väljapoole liigun. ID-kaart teeb kõik väga lihtsaks. Saan oma maksud makstud ja kõik muud asjaajamised kiiresti ära ajada. Tallinna tasuta ühistransport on muidugi alati pluss. Internet on praegu justkui igas maailma nurgas olemas, kuid Eestis pannakse sellele nagu erilist rõhku, alates tasuta wifist kohvikutes kuni teadmiseni, et isegi eksides pole sa tegelikult eksinud, sest internetiühendus on olemas.

Ma arvan, et reisides olen ma küll Eesti saadik number üks. Näiteks möödunud aastal Kanadas rääkisin kuu aja jooksul igaühele, keda kohtasin, et olen küll Hispaaniast, aga elan Eestis ja et siin on asjad nii ja naa. Enamasti küsiti muidugi, kus see Eesti on, ja ma üritan alati inimestega oma teadmisi ja kogemusi jagada.

Huawei Baltimaade turundusjuht: pidin vist eelmises elus eestlane olema

VALGEVENE

ESTONIAN BUSINESS SCHOOL, RAHVUSVAHELINE ÄRIJUHTIMINE

BALTIMAADE TURUNDUSJUHT, HUAWEI

Erinevalt teistest seni intervjueeritud välismaalastest ei tulnud Dasha Eestisse esimest korda ainult õpingute pärast, vaid hoopis isiklikumatel põhjustel. „Tulin 2013. aastal Eestisse, sest mu tulevane abikaasa on siit pärit," räägib ta. Nimelt õppis Dasha enne Eestisse tulekut neli aastat Hiinas, kus ta kohtus ka oma tulevase elukaaslasega. Justkui väikese ime läbi sattus see inimene olema pärit riigist nimega Eesti.

Eestisse elama asudes otsustas Dasha oma õpinguid jätkata EBSis, kus ta on praeguseks omandanud rahvusvahelise ärijuhtimise magistrikraadi. „EBSi valimiseks oli mul kaks põhjust. Esiteks kaubamärk: usun, et eestlaste seas on selle kooli maine päris tugev. Kui asi puudutab ärimaailma ja seal tutvuste loomist, on just EBS selle osas tuntud. Teiseks huvitas mind väga just rahvusvahelisel tasemel kommunikatsioon ja iseenda arendamine selles vallas, EBS võimaldas seda mulle," selgitas Dasha. „Praegu olen oma otsusega 100% rahul."

Eestlased, austraallased ja hiinlased – kes on sarnased, kes erinevad?

Eestist ei teadnud Valgevenest pärit naine enne siia tulekut ja siin elama asumist kuigi palju. „Ma teadsin, et siin peaks olema väga puhas ja et tänavatel pole väga palju inimesi. Samuti, et siin on palju võimalusi rahulikult aeg maha võtta ja loodust nautida. Need olid tõenäoliselt ainsad asjad, mida enne siia tulekut Eesti kohta teadsin." Kuna Dasha on elanud aastaid nii Valgevenes, Hiinas kui ka Eestis, on tal eri rahvuste eripäradest rääkides omamoodi unikaalne perspektiiv.

„Muidugi on kolme rahvuse vahel minu jaoks suured erinevused. Võrreldes teiste kahega on eestlased minu jaoks seni kõige vaoshoitumad, kuid see ei ole muidugi kellegi jaoks üllatus. Isegi eestlased teevad selle üle nalja. Ma olen aga ajapikku õppinud, et kui eestlasega sellest esialgsest faasist üle saada, temaga juba teatud suhe luua, siis jääd sa selle inimesega tõenäoliselt pikaks ajaks suhtlema.

Võrreldes Austraalia kultuuriga oli see minu jaoks väga suur erinevus. Seal on kõik inimesed esialgu väga sõbralikud ja külalislahked, aga nad ei lase sul endaga lähemalt tuttavaks saada. Seal kultuuris küsivad kõik, alates ettekandjast kuni kassapidajani, kuidas sul läheb, ja lubavad millalgi kokku saada, aga tegelikkuses ei taha keegi väga pikemalt suhtlema jääda. Pealtnäha on kõik äärmiselt sõbralikud, aga nad ei taha sind lähemalt tundma õppida. Eestis on inimesed pealtnäha külmad, aga neid tundma õppides võid pikalt suhtlema jääda."

Erinevused õppetöös Eestis, Hiinas, Austraalias ja Valgevenes

Õppimise ja tudengielu koha pealt toob Dasha kahtlusteta esikohale Eesti. „Ei teagi, kust alustada. Valgevenes oli haridus üpris ajast maas, seega tahtsin alati reisida ja kuskil välismaal õppida. Hiinale mõeldes ei saa ma sealset ja siinset haridust omavahel väga võrreldagi, sest olin rahvusvaheliste tudengitega kohalikest õpilastest üpris eraldatud. Meil olid eraldi loengud ja meid koheldi teisiti. Hiina tudengitest rääkides tooksin vast välja isikliku vabaduse, loovuse ja eneseväljenduse võimaluste puudumise, ent ma ei ütle, et see kõik nende jaoks halb oli.

Mina omandasin seal küll bakalaureusekraadi, ent ma ei nimetaks sealset õpikogemust päris ülikooliks. See sarnanes mu jaoks pigem keskkooliga … see oli kool, mitte ülikool. Eestisse EBSi tulles sain sada protsenti selle kogemuse, mida ootasin. Võib-olla olen erand, sest tean, et osadel mu kursusekaaslastel oli küll etteheiteid, kuid minu jaoks oli kogu informatsioon uus ja sain ülikoolilt seda, mida ootasin. EBSis oli nii teooria poole pealt väga tugevaid õppejõude kui ka kursusi, kus jagati rohkem kogemusi ja sai praktilisi näiteid.“

EBSis õppides veetis Dasha vahetussemestri ka Austraalias. „See oli jällegi üks suurepärane võimalus, mida kool mulle pakkus. Seal õppimine oli minu jaoks küll natuke liiga lihtne. Jagan seda lõbusat fakti tänaseni, olen sellest isegi ühe tuttava Austraalia õppejõuga rääkinud. EBSis oli mul semestris 7—8 õppeainet ja täiskohaga tööl käies oli õpingutele keskendumine kohati päris raske. Austraalias oli mul semestris kaks õppeainet ja loenguid meil praktiliselt polnudki. Idee seisneb selles, et inimesed on piisavalt iseseisvad, et teevad kogu õppetöö ise ära, aga minu arvates see päris nii ei käi. Inimesi tuleb kohati sundida õppima.“

Ilma ülejäänud maailma nägemata võib pideva internetiühendusega täitsa ära harjuda

Tallinnas on Dasha praegu elanud kuus aastat ning lemmikpaik on tal ilma erilise üllatuseta enda elukoht — Kalamaja. „Ma olen linnainimene, kellele meeldib loodus. See on veel üks põhjus, miks Eesti mulle nii sobilik on,“ naerab ta. Ühe kindla lemmikpaigana Tallinnas toob ta välja veel Paljassaare. „See on Kalamajale väga lähedal, sõidad kümme minutit ja leiad end loodusest. See on minu jaoks midagi, mida ma üheski teises linnas näinud pole.“

Eestis ja Tallinnas elades ei saa kuidagi jätta mainimata ka eestlaste saavutusi e-riigi ja digitaalsete lahenduste rindel. Praeguseks mitmel pool maailmas elanud ja reisinud Dasha jaoks ei ole võrdlusmomendi toomine sugugi raske. „Toon sulle ühe näite. Kui ma Austraalias elasin, polnud seal, ja tänaseni pole olemas sellist asja nagu mobiilne internet. Seega kui ma oma korterisse sisse kolisin, kulutasin esimese päevaga kogu oma mobiilse andmeside, sest vaatasin telefonist videoid. Ma ei suutnud kuidagi uskuda, et ongi terveks kuuks kõik.

Oleme siin praktiliselt tasuta internetiga nii ära harjunud, et mõtleme, et igal pool peabki sedasi olema. Austraalias oli internet teisalt väga piiratud, ei olnud igal pool saadaval ning kiirused ei olnud suured ja pakettide hinnad olid kõrged. Ja mina elasin Melbourne’is, mitte kuskil ääremaal. Võimalust kõike internetis teha — arstiaeg määrata, makse deklareerida, pangakonto luua —pole ma üheski teises riigis kogenud. Kuna ma olen siin aga nii kaua elanud, näen seda nüüd kui inimõigust. Tegelikult on see aga üpris piiratud privileeg ja inimesed, kes pole välismaal reisinud või teises riigis pikemalt elanud, ei saa ehk päris hästi aru, kui vedanud neil selles osas on.“

Huawei Baltimaade turundusjuht, kelle südame on Eesti võitnud

Praegu töötab Dasha Huaweis Baltimaade turundusjuhina ning tunneb end Tallinnas ja Eestis vägagi koduselt.

„Varem töötasin ühes Hiina firmas. Kuna oskan nii hiina, inglise kui ka vene keelt — aga mitte eesti keelt — oli minu töö esialgu suuresti tõlgi oma, kuid ajapikku liikusin rohkem juhtivale positsioonile. Pärast ülikooli lõpetamist tundsin, et on vaja leida natuke tõsisem töökoht. Huaweid tundsin muidugi juba Hiinas väga hästi ning kuna mul on selle riigiga tugev ühendus, tahtsin ka Eestis tööd otsides midagi Hiinaga seotut leida. Tollal oli Huawei just Eestis kasvama hakanud ja seega oli firmaga liitumiseks hea aeg.“

Tulevikus loodab Dasha Eestisse jääda. „Nii kaua, kui Eesti mind tahab,“ muigab ta. Seaduse silmis on Eesti Dasha juba vastu võtnud ja praegu tunneb ta, et on juba riigile ja ühiskonnale omalt poolt midagi ka tagasi andnud. Ta loodab, et tulevikus välismaalt pärit inimesi puudutavad seadused ja põhimõtted Eestis ei muutuks. Lisaks inglise keelele oskab Dasha suhelda veel vene, valgevene ja hiina keeles. Oma kogemusest tean, et Dasha saab eesti keelest aru ja ka räägib seda täiesti arusaadavalt. Kusjuures hiina keele selgeks saamine oli tema sõnul tunduvalt keerukam kui eesti keele õppimine.

„Ütleme nii, et ma ei räägi väga hästi. Mu eesmärk oli see keel võimalikult kiiresti selgeks õppida, kui mul veel rohkem vaba aega oli. Võtsin mõned algkursused ja läksin ka keeltekooli ning tegelikult polnud keele õppimine sugugi raske, kuna oskan päris mitut keelt ja alguses tuli endale lihtsalt keele „loogika“ selgeks teha. Nüüd on asi lihtsalt sõnavara kasvatamises ja seda saab teha ainult eestlastega rääkides ning keelt lugedes ja kuulates. Praegu tunnen, et peaksin keeleõppes korralikult veel vähemalt aasta jagu käima, et oma grammatika ja kirjutamise osa joonele saada. Iseasi on selle jaoks aja leidmine.“

Suure osa oma elust reisides veetnud ja välismaal elanud inimesena ei ole koduigatsus Dasha jaoks enam ammu suur probleem. „Muidugi igatsen oma pere ja sõpru, ent olen suutnud nendega pidevat ühendust hoida ja õnneks on reisimine aja jooksul üha soodsamaks muutunud. Kui see kõrvale jätta, siis tõenäoliselt olin eelmises elus eestlane.“

Ühe välistudengi lugu: kuidas Eesti Pakistanist pärit Hafizi avatumaks muutis?

PAKISTAN

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL/EESTI KUNSTIAKADEEMIA, DISAINITEHNOLOOGIA

ARENDUSINSENER, STONEBRIDGE ELECTRONICS

Hafiz Abdul Manan saabus Pakistanist Eestisse viis aastat tagasi ning on selle aja jooksul omandanud EKA ning TalTechi ühisõppekava raames magistrikraadi ja astunud ka enesearengus tohutu sammu.

Kas sa olid enne siia kolimist ka Eestist kuulnud?

Ausalt öeldes — väga mitte. Tegelesin kunagi väga palju arvutis mängimisega ning aeg-ajalt mängisin võrgus koos Eestist pärit inimestega. Vahel ma isegi suhtlesin nendega, ent saadud informatsioon polnud tollal piisavalt suur, et riigi vastu niivõrd suur huvi tekiks.

Kuidas sa kirjeldaksid oma õpinguid? Pakkusid need väljakutset?

TalTechi õppeprogramm on siiski veel võrdlemisi noor. Arenguruumi on tohutult ning programmi paremaks muutmisega on aktiivselt ka tegeletud. Toon ka mõne näite: ühes aines oli vaja viia läbi rühmatöö, õppejõud jagas meid suvaliselt gruppideks ning määras projektid, mille kallal nokitseda.

Paraku polnud minu rühmakaaslased asjaga tegelemisest väga huvitatud ning projekt hakkas ära kukkuma. Kontakteerusin siis õppejõuga, kirjutasin talle pika tagasisidekirja ning muudatused viidi kohe sisse. Järgmine rühmatöö oli hoopis osavõtlikum ning tehtud projektist oli päriselt kasu ka. Õppejõud on väga pühendunud ning nad tahavad tõesti, et sa õpiksid. Muuhulgas õpetan ma nüüd ise TalTechis tööstuslikku disaini!

Mida sa enne Eestisse tulekut õppisid ning miks sa siia tulid?

Õppisin enne Eestisse tulekut mehhaanikainseneriks, ent õpingute käigus mõistsin, et minu kirg on loominguliste protsessidega tegelemine. Sealt tuli idee Eestisse õppima tulla, mis sai teoks 2014. aastal.

Kas sa kartsid mingil moel uut keskkonda?

Eesti oli minu jaoks väga võõras, mul möödus kolm aastat, enne kui ma suutsin seda mugavalt oma koduks nimetada. Pakistanist on raske väga kaugel elada, sest nii pere kui ka toetavad sõbrad on pidevalt eemal ega saa sind abistada. Uus kliima, toit ning inimesed pakkusid algul päris tõsist väljakutset.

Kas tudengielu oli põnev?

Tudengielu oli tõepoolest värvikirev. Ma tutvusin paljude uute sõpradega ning suhtlen nendega tänase päevani. Võib ka öelda, et see oli algul üsna suur väljakutse, sest eestlased on üsna introvertsed. Aga lõpuks sai asja!

Mida sa arvad Eesti inimestest ja kultuurist? Kuidas nad erinevad sinu kodumaa omast?

Esmamulje võrreldes minu rahvusega on väga teistsugune. Eestlased on pigem introvertsed ning väga eneseteadlikud. Pakistanis on seevastu inimestel väga kollektiivne identiteet, mis on koondunud ümber sinu sõprade ja pere. Eestis on kõik täpselt vastupidi, mistõttu tuli see mulle algul üllatusena ning nõudis parajalt aega harjumiseks.

Ma arvan siiani, et mul on raske eestlastest sõpru leida, aga ma võtan seda kui positiivset väljakutset. Näiteks ma olin enne siia kolimist väga introvertne inimene ning pärast siia tulekut olen muutunud hoopis ekstravertsemaks ja enesekindlamaks. Kaasmaalasi siin palju pole, meil on paki-esto ühendus ja me saame aeg-ajalt kokku. See on väike, kuid kokkuhoidev rühm.

Mis sulle Eesti juures enim meeldib? Kas siin on mõni ere mälestus?

Kõige enam armastan ma Eesti loodust ja geograafiat. Mu vanemad tulid siia eelmisel suvel külla ning nad olid tõesti, tõesti väga rõõmsad ja üllatunud. Siin oli kõik nii vaikne, heas mõttes üksildane ning rahulik. Me läksime rabasse matkama ning veetsime kogu päeva ujudes ja metsas loodust avastades, kindlasti on see üks mu helgemaid mälestusi.

Ning väga austusväärne on fakt, et olenemata karmist ajaloost ning kõigest halvast, mis eestlastega kunagi juhtunud on, on neil positiivne suhtumine ning olek. Sa kohe tunnetad, kuidas inimesed on edasi liikunud ning tahavad asju kogu aeg paremaks teha, sa oled nagu osa lainest!

Mida sa arvad e-riigist?

E-riik on tõepoolest imeline nähtus, sest kõik on siin nii ebabürokraatlik. Mitte miski ei jää kunagi paberitöö taha kinni ning kõik sujub.

Kas sa igatsed midagi Pakistanist?

Loomulikult, peamiselt oma pere ja tutvusringkonda ning eriti veel toitu. Eesti rahvustoit ei ole mu silmis veel nii maitsev ja eristatav kui näiteks Kesk- ja Lääne-Euroopa etniline toit. Käisin hiljuti Berliinis ja sealsed rahvusroad avaldasid väga muljet, Eestis pole seda veel juhtunud.

Kus sa töötad nüüd ja kus sa töötasid varem?

Lisaks ülikoolis õpetamisele töötan ma autotehnikafirmas nimega Stonebridge Electronics. Ennist ma tööd ei teinud, sest kooli pakutud stipendium kattis kõik mu vajadused.

Kuidas on lood eesti keelega, kas see on su jaoks raske?

Algselt hakkasin ma kergemaid sõnu õppima, aga jätsin katki B1 taseme saavutamise juures, sest alustasin õpetamist. Meil on siin inglise keel kõigil hästi suus ning sellega on kõigiga mugavam suhelda.

Rootsist pärit välisõpilane Tove: Tallinnasse jõudes sain meeldiva üllatuse osaliseks

ROOTSI

TALLINNA ÜLIKOOL,
ADULT EDUCATION FOR SOCIAL CHANGE (ERASMUS MUNDUS)

VÄLJAÕPPEKOORDINAATOR, REDR UK

Rootsist pärit Tove Eriksson veetis oma magistriõppe käigus ühe semestri Tallinna Ülikoolis ning õppis selle käigus tundma lähemalt nii meie pealinna kui ka Eesti loodust. Erinevalt paljudest teistest välisüliõpilastest on Tove küll üpris lähedalt pärit, kuid viimased kümme aastat elanud Suurbritannias ja rohkelt reisinud.

Kuidas sa oma õpingutega lõpuks naaberriiki Eestisse jõudsid?

Õppisin Erasmus Mundus rahvusvahelisel magistriõppekaval täiskasvanute haridust sotsiaalsete muutuste kontekstis (ingl k adult education for social change). Tegu on Erasmus Munduse magistriprogrammiga, mida koordineerib küll Glasgow' ülikool, kuid mille koostasid tegelikult neli ülikooli. Seega on see natuke teistsugune lähenemine õpingutele ja just välismaal õppimisele. Esimese semestri veetsin Glasgow's, teise Maltal, kolmanda Eestis Tallinna Ülikoolis ja neljanda semestri jaoks sai ise lõputöö kirjutamiseks asukoha valida.

Eestisse tulid sa seega programmi tõttu.

Just, Eesti ülikool oli üks magistriprogrammi kaasloojatest ning esimesel päeval kohtusime kohe ka ühe kohaliku programmi loomises osalenud inimesega. Seega jah, juba magistriõppesse kandideerides teadsin, et minu õpingud viivad mind kolmandal semestril Eestisse.

Siia õppima tuleku osas sul ühesõnaga otsustusõigust polnud, ent kui palju sa Eestist enne tulekut teadsid?

Mitte väga palju. Tagasi vaadates tundub see üpris huvitav, kuna Stockholm ja Rootsi on ju väga lähedal ning ühel hetkel taipasin, et ma ei tea tegelikult Eestist sugugi palju. Sa kasvad üles selle teadmisega, et Eesti ja Läti ja Leedu on lähedal. Enne Eestisse tulekut olin ka Leedut külastanud. Võin öelda, et Eesti ja eriti just Tallinn — see on tõesti lahe linn — üllatasid mind üpris palju, positiivses mõttes.

Mida sa „positiivselt üllatunud" all täpsemalt mõtled?

Ma arvan, see on seotud sellega, mida ma üles kasvades naaberriikidest kuulsin. Eestist, Lätist ja Leedust räägitakse üldiselt kui ühest riikide kogumist ning tihti üpris süngetes toonides. See ei ole jutu järgi just maailma kõige põnevam paik, kus alati huvitavaid asju toimub. Palju räägitakse just ajaloost ja see üldine pilt on jämedalt öeldes üpris selline ... hall.

Tallinnasse jõudes leidsin eest aga elust kihava linna, kus pidevalt midagi toimub, kus on palju põnevaid kohti — väikseid pubisid ja baare, kohti, kus söömas käia, väikseid poekesi jne. Ülikooli täiesti kõrvale jättes oli Tallinnas veedetud aeg tõesti tore ning enne siia tulekut polnud minu pilt linnast ega riigist päris selline kui praegu.

Rootsist siia tulles vist väga suurt kultuurišokki kartma ei pidanud?

Ei, see on tõsi. Pigem üllatas see, kui sarnased mõlemad riigid on. Nii positiivses kui negatiivses osas. Mõlemal juhul saad kogeda seda külma kliima mõju-

tatud Põhja-Euroopa kultuuri. Seega ei, kultuurišokki kui sellist väga polnud. Vähemalt minul.

Ma arvan, et siin võib mängida rolli ka see, et õpingute ajal ma väga eestlastega kokku ei puutunud. Enamik minu suhtlusest kohalikega toimus väljaspool kooli, linna peal ringi liikudes. Varasema Maltal viibimisega saan kontrastiks tuua, et siin polnud erinevusi kodumaaga võrreldes nii palju. Tooksin pigem välja hoopis ühe positiivse sarnasuse.

Olen viimased kümme aastat elanud küll Suurbritannias, kuid mul on alati olnud Rootsi maiustustega eriline suhe. Eestis oli soolast lagritsat üpris lihtne leida, tõenäoliselt tänu teie lähedusele Rootsile ja Soomele. Minu jaoks oli see asjaolu Eesti juures eriti positiivne, kuna üldiselt on välismaal nende maiustuste leidmine väga keeruline või praktiliselt võimatu.

Kuidas sa enda siinset õpikogemust hindaksid?

Õpingute poolest oli mul Eestis tõesti suurepärane aeg. See oli raske semester, kuid väga hea. Ma ei tea nüüd, kas see on kõikides siinsetes ülikoolides sedasi, aga mina õppisin õpingute käigus väga palju digitaalsete tööriistade ja vahendite kasutamise kohta.

Minu õpe keskendus haridusele ning suurt osa oma õpitust saingi rakendada just digitaalsete tööriistade kaudu. See oli kõikide võetud kursuste juures läbiv noot ja midagi, mis Eestit ka teistest minu magistriprogrammi käigus külastatud paikadest eristas. Üldiselt oli õppetöö küll väga intensiivne, ent jättis äärmiselt positiivse mulje.

Räägime sinu õpingutest veidi lähemalt. Mida täpselt sa õpid ja mida sa nüüd, pärast lõpetamist, tegema hakkad?

Ma lõpetasin praeguseks aasta aega tagasi ja õppisin seda, kuidas täiskasvanuid sedasi harida, et tulemuseks oleksid sotsiaalselt aktiivsed inimesed. Me ei räägi ainult haridusest, et töökohta saada, või haridusest iseendast, vaid sellest, kuidas hariduse kaudu erinevate poliitilistele ja ühiskondlikele probleemidele rohkem tähelepanu juhtida ning kuidas õpetada täiskasvanuid nii, et neid ei koheldaks lastena. Nagu näha, on see üpris kindla fookusega magistriprogramm.

Pärast lõpetamist asusin väljaõppekoordinaatorina tööle Suurbritannia mittetulundusühingus Redr. See organisatsioon teeb tööd humanitaarabiinimestega, kes töötavad ise katastroofi-, nälja- või sõjapiirkondades. Disainisin ja koostasin neile kursusi ning viisin läbi vajalikku väljaõpet.

Õpingutest rääkides mainisid juba digitaalsete tööriistade kasutamist. Kas tundsid, et Eesti juures oli tehnoloogilise arengu osas midagi eriti silmapaistvat, mida mujal ehk näinud pole?

Ülikoolist rääkides ei olnud asi selles, et klassiruumis kasutatakse palju tehnoloogiat või midagi sellist, vaid pigem selles, et meid julgustati ülesandeid täites erinevaid digitaalseid vahendeid enda jaoks ära kasutama. Näiteks tegime palju tööd Padletiga, millest sa kindlasti kuulnud oled. Pigem olid need sellised väiksed asjad, millest mina varem midagi ei teadnud, kuid mille kasutamist oma igapäevases töös väga julgustati. Samuti polnud ma varem puutunud kokku nn tuleviku klassiruumiga, kus lauad on üks suur tahvelarvuti või kus õppetöös kasutatakse roboteid. Igapäevases elus digitaalsete tööriistade kasutamise kohta ma peamiselt kuulsin, kuid ei kogenud ise omast käest. Kuid kontekst ja keskkond, kus ma viibisin, tähendas, et kuulsin vestlustest küll erinevate praktiliste digitaalsete lahenduste kohta ja sain aru, et see on tõesti midagi kasulikku ja ühtlasi ka midagi, mille üle eestlased uhkust tunnevad.

Tallinn on sulle jätnud väga positiivse mulje. Oskad sa tuua välja mõned oma lemmikkohad, mida siin viibides külastasid?

Jah, esiteks meeldis mulle väga Telliskivi Loomelinnak. Restoranidest meeldis mulle Must Puudel, Sigmund Freud Baar, vene restoran Moon ja hea taimetoidu jaoks Vegan Restoran V. Üks asi, mis mulle Tallinna, aga ka Eesti juures üldisemalt väga meeldis, oli rohke saunade olemasolu avalikes ujulates ja spaades. Ükskõik kuhu sa ka läksid — kui seal juba saun oli, siis kohe kuus tükki. Need aitasid ka talve üle elada.

Meeldejäävamatest kohtadest tuleb pähe veel Kadrioru park ja eriti just Kumu — väga lahe muuseum! Teletornist avanes muidugi suurepärane vaade ja kindlasti soovitan kõikidele välistudengitele väljaspool Tallinnat Airbnb või mõne muu sarnase teenusepakkuja kaudu väike majake rentida ja Eesti loodust nautida.

Mida tulevik sinu jaoks toob? Kas on plaanis ka uuesti pikemaks ajaks Eestisse jääda?

Eestisse tahan tulevikus kindlasti naasta, kas või külastamiseks. Olen suure osa elust reisinud ning nüüd on plaanis Põhja-Euroopasse veidi paiksemaks jääda. Tuttavatele Eestist rääkides jagan alati oma meeldivalt üllatavat muljet, mille Tallinn ja siin elamine mulle jättis. Tööalaselt meeldiks mulle rohkem omaenda projektidega ja koostööpartneritega tööd teha ning loodetavasti toob ka töö mind edaspidi Eestisse, kuid see on praegu veel üpris ähmane teema.

Ghanast pärit Eric: tegelikult on meil rahvustena päris palju ühist

GHANA

EESTI ETTEVÕTLUSKÕRGKOOL MAINOR, RAHVUSVAHELINE ÄRIJUHTIMINE

VASTAVUSKONTROLLI SPETSIALIST, TRANSFERWISE

Eric Kwayisi on Ghana Vabariigist pärit mees, kes sai eelmise aasta lõpus Eesti Ettevõtluskõrgkooli Mainor magistrikraadi ning töötab nüüd TransferWise'i ridades.

Mida sa ülikoolis täpsemalt õppisid ning kuidas sa oma õpinguid kirjeldaksid?

Õppisin Eesti Ettevõtluskõrgkoolis Mainor rahvusvahelist ärihaldust ning sain oma magistrikraadi kätte 2019 novembris. Kirjeldaksin oma õpinguid kui väga praktilise suunitlusega ning põhjalikke.

Kool julgustab õpilasi pidevalt ise üles astuma, projektidest osa võtma ning antud valdkonnas proaktiivselt tegutsema. Minu kursus oli konstrueeritud viisil, mis lubas õpitut kohe pärismaailmas järele proovida.

Tegu pole minu esimese ülikoolikraadiga, Ghanas omandasin ma kõrghariduse ehitusinseneri erialal. Kombineerides need eelnevad teadmised ärihaldusega, tunnen end palju targemana ja näen maailma hoopis teise nurga alt.

Kus sa praegu töötad?

Ma töötan praegu TransferWise'i-nimelises firmas vastavuskontrolli spetsialistina. Minu tööülesanne on pidevalt jälgida ning kontrollida kasutajatuvastamisega seotud keerulisi riske — sisuliselt ma proovin pätte kinni püüda. Otsime pettust, rahapesu ning üldjoontes on see töö isegi lõbus ja siinsed inimesed on väga meeldivad.

Ma armastan oma tööd väga, see teeb mulle rõõmu, et mitmed aastad tagasi alustasin oma karjääri klienditoespetsialistina ning nüüd Eestis olen saanud sellisele positsioonile.

Millal sa Eestisse tulid ning kuidas sa meie riigist kuulsid?

Eestisse saabusin ma 2018. aastal ning tulin täpsemalt Venemaalt, Kurskist. Sündinud ja pärit olen ma Ghanast, ent pärast sealseid õpinguid suundusin Euroopasse sooviga magistrikraad omandada. Venemaal olles hakkas keel juba suhu jääma ning algsete plaanide kohaselt oleksin läinud Moskvasse sama eriala õppima.

Paraku oli tiheda programmiga kursus täielikult vene keeles ning ma ei jõudnud samaaegselt keelt õppida ja eriala omandada. Just sel hetkel rääkis mulle Kurskis elav sõber Eestist ja sealsetest võimalustest. Uurisin riigi kohta pikalt internetis ning olin ausalt öeldes rabatud — Eesti e-riigi võimalused ning tehnoloogiline areng tundusid edasiste õpingute jätkamiseks ideaalsed.

Seejärel tutvusin ma oma kooliga ning selle moodulitega. Kuna õpe oli ingliskeelne ja programm põnev, siis see koos Eesti eelnimetatud iseärasustega otsustaski siiatuleku!

Kas sul oli Eesti suhtes kartusi või eelarvamusi? Kuidas kohanesid?

Loomulikult, kõige enam tekitas mulle hirmu rahvaarv. Nimelt elab Ghanas 30 miljonit inimest, olgugi et me pole suurim riik Aafrikas. Nähes, et Eestis elab vaid 1,3 miljonit inimest, valdas mind väikestviisi kõhedus, sest ma ei teadnud, mida oodata.

Ma pean ennast väga kiireks kohanejaks, adapteerun kõikvõimalike muutustega üsna kiiresti ja hõlpsalt. Ma töötan praegu multikultuurses firmas inimestega eri riikidest, sest rahal ei ole kultuurilisi ega füüsilisi piire. Kõik see on kohanemisele samuti kaasa aidanud.

Nüüd tegelen siin paljude hobidega, mängin jalgpalli ning tegelen muusikaga ja käin kirikus.

Kuidas sa võrdleksid õppimist ja inimesi Ghana ja Eesti näitel?

Kuidas nüüd seda öeldagi — Eestis on õpilastel võimalus ning suurem privileeg ennast ise määratleda, otsustada ning oma teekonda muuta. Olen suurema osa oma elust õppinud Ghanas ning pean tõdema, et vahe on väga suur. Mu kodumaal peavad õpilased väga palju kogemusi omandama, enne kui neil üldse edasi lastakse minna. Haridus, mille ma olen saanud Eestist, on tõesti kiiduväärt, tõusnud on nii mu enesekindlus kui ka võimalustepagas.

Mis puutub inimestesse, siis meil on tegelikult rahvustena päris palju ühist. Me kõik elame noortes riikides, mis väljusid alles eelmisel sajandil okupeeriva võõrvõimu alt. Põhierinevus tuleb sisse muidugi mitmekesisuses, Ghanas elab näiteks üle 400 etnilise grupi ning populatsioon on üsna kirju, samas kui Eestimaal elavad valdavalt eestlased ning väiksemal määral ka venelased.

Ghanalased on natuke nagu ameeriklased, sellised lahked ning alati väga avatud ja sõbralikud. Eestlaste seas kohtan ma seevastu pigem külmemat ja kinnisemat suhtumist, nad ei taha alati vestlust alustada ning pole niivõrd proaktiivsed ja sõbraliku lähenemisega.

Mis sulle Eestis meeldib ja mis ei meeldi?

See võib teid üllatada! Mulle väga meeldivad siinsed ilmastikuolud, mis on jahedad, pilvised ja vihmased, suisa hubased, kui nii võib öelda. Sellest enam on mulle aga meele järgi eestlaste töödrügav ja sihikindel iseloom, mida on vorminud teie rahva ajalugu. Minus tekitab see meeletut austust.

Ebameeldivuste osas pean muidugi rõhutama, et ma ei valinud oma nahavärvi ega ka kohta, kus sündisin. Mõistan täielikult, kui inimesed end ja oma vara kaitsevad, ent aeg-ajalt tuleb ette ebameeldivat ja diskrimineerivat suhtumist. Kui Eesti soovib ka tulevikus maailmakaardil olla, tuleb see välja juurida.

Kas oled eesti keele selgeks õppinud?

Praegu ma eesti keelt veel väga ei räägi. Ma tunnen mõningaid lihtsamaid väljendeid ja saan vajadusel hakkama, ent paraku on mu töögraafik olnud niivõrd tihe, et õppimiseks jääb aega vähe. Loodetavasti see tulevikus muutub, aga mulle teeb rõõmu see, et inglise keelega ja vene keelega on väga kerge läbi saada.

Mida sa arvad e-riigist?

Nagu ma ka enne mainisin, oli e-riik üks põhilisi meelitavaid tegureid siiakolimisel. Ma ei jää Eestisse igavesti ja kui ma peaksin kunagi Ghanasse tagasi pöörduma, soovin ma kindlasti e-riigi põhised teadmised sinna viia, andes oma panuse parema Ghana loomiseks. Vahel olen sattunud ka naaberriikidesse, Soome või Rootsi, ent seal pole sellised asjad nii hästi arenenud, paberimajandust on palju ning ligipääsetavus paljudele funktsioonidele on suisa raske. E-riigi üle on põhjust uhke olla!

Kas oled rahul oma senise kogemusega Eestis?

„Rahul" pole õige sõna. *Fulfilled* on parim inglisekeelne termin seda kirjeldamaks. Eesti on mulle uskumatult palju juurde andnud ja ma soovin seda riiki aidata maailmakaardile panemisel. Olen leidnud sõpru, uusi hobisid, imelise töökoha ning uue elu. Lisaks on minuga koos siin veel 15 ghanalast, kes on samuti väga positiivselt meelestatud.

Indiast pärit Bhavesh: raske on leida Eestiga seoses midagi halba

INDIA

EESTI ETTEVÕTLUSKÕRGKOOL MAINOR, RAHVUSVAHELINE ÄRIJUHTIMINE

TARKVARAARENDAJA, HANSAB IT SOLUTIONS

Kohtume Bhaveshiga Ülemiste linnaku tornide varjus ühes hubases kohvikus. Pärast maitsva kohvi tellimist räägib tarkvarainsenerina töötav indialane meile lähemalt, miks oli Eestisse tulemine üks tema elu parimaid otsuseid.

Mida sa Eestis õppisid ja kas õppisid midagi ka oma kodumaal?

Eestisse saabudes asusin ma õppima Mainori kõrgkoolis ärihaldust. Siin on loengud väga sisukad ning asjakohased, muuhulgas on kooli kohtlemine ja suhtumine äärmiselt viisakas ja tasemel. Väga positiivne on ka asjaolu, et Mainoris pannakse tohutult palju rõhku oma teoreetiliste teadmiste kiirele rakendamisele ja praktikale. Mis puutub eelnevatesse õpingutesse, siis Indias sain bakalaureusekraadi elektroonika ja kommunikatsiooni alal.

Kus sa praegu töötad ning õpid?

Praegu töötan ma Hansabis tarkvarainsenerina.

Kuidas sa võrdleksid India ja Eesti tudengielu?

Eestis on üliõpilastel meeletult lihtsam elada. Lisaks sellele, et kõrgkoolid pakuvad stipendiume ja abivõimalusi sisseelamisel, motiveerib kõvasti pingutama ka tööandjate suhtumine. Kui sul on oskused, leiad kärmelt hea positsiooni, või isegi kui veel ei ole, siis töö leidmine väga keerukas pole.

Kas soovitaksid siia õppima tulla ka oma kaasmaalastel?

Kindlasti! Kui nad soovivad midagi õppida, siis toetan seda ideed kahe käega. Paraku ei tule kõik siia hariduslikel eesmärkidel, vaid tahavad otse tööle minna. Mainorit soovitan ma see-eest küll.

Kas kultuurilised erinevused India ja Eesti vahel on väga suured?

Elu- ja õppeviisid on Indias ja Eestis erinevad. Siin on kõik justkui tark ja väga praktiline, „hammasrattad“ pannakse igas aspektis alati kohe tööle. Põhiline erinevus seisneb selles, et Indias on inimesed palju rohkem avatud ja suhtlevamad. Räägitakse palju, et eestlased on külmemad ja kinnisemad, aga tegelikult see minu meelest päris nii ei ole. Siin tuleb lihtsalt suhtlemisel aega anda ja „soojaks saada“, pärast seda on eestlased palju avatumad.

Kas sa igatsed Indiat?

Loomulikult, olles suurema osa oma elust seal veetnud, igatsen ma eriti taga oma perekonda. Kuid Eestit olen ma kahe aasta jooksul samuti väga-väga armastama hakanud ning see on igatsustunnet kõvasti leevendanud.

Kuidas sa Eestist teada said?

Oma India tudengipäevadel hakkasin otsima kohti ja võimalusi, kus saaksin enda omandatud teadmisi ja oskusi võimalikult hästi rakendada või siis juurde õppida. Eestist ma algul väga palju kuulnud ei olnudki, see koht jäi mulle silma internetist erinevate riikide võimalusi otsides. Huvitav oli ka fakt, et Eesti on suurima *data per capita* näitajaga riik.

Eesti on küll väike, ent maailma mastaabis mitmes mõistes eesrinnas. Avastasin, et tegu on tõelise IT-keskusega ning ka ärikeskkonnana on Eesti väga soodne koht. Lisaks kannustab riik ka ise nimetatud valdkondades läbi lööma ning erinevaid meetodeid toetusteks ja õppimiseks on päris palju.

Mis sulle Eestis enim meeldib?

Esimese asjana tooksin välja just ohutuse, nimelt on Eestis võimalik täiesti rahulikult öösel kus iganes ringi kõndida ja ennast hästi tunda, turvalisuse pärast muretsema ei pea.

Kogukonnad on südikad ning hoiavad puhtust, väljaskäimine on alati meeldiv kogemus. Toon välja ka mobiilsuse, nii transpordi kui ka üleüldise suhtluse võtmes. Kõik käib kiiresti, korralikult ning pingevabalt.

Indias on mõistagi soojem kliima. Kas oled siinsete jahedamate ilmadega juba harjunud?

Kliimaerinevused on tõesti päris suured. Indias on suviti tavaliselt 35—40-kraadise kuumusega perioodid, siin on aga mõnusalt jahe. Harjumisega läks tõesti mõnda aega, ent nüüd võin öelda, et olen täiesti rahul.

Kas sul oli Eesti osas ka hirme või eelarvamusi?

Kusjuures ei olnud. Internetis oli jäänud niivõrd hea mulje, et tulin siia täitsa positiivse suhtumisega. Ma ei ole ka suutnud leida ühtegi erilist negatiivset aspekti siin elamise, õppimise ja töötamise osas, olen igas suhtes justkui õnnelik.

On sul siin mõned eredamad mälestused?

Mulle meenub väga kirkalt esimene kord, kui külastasin Tallinnas asuvat Lennusadamat. Seal eksponeeritakse ühte vana allveelaeva ning koos oma perega sinna minnes tabas meid tõeline uudishimu ning põnevuselaine. See oli minu jaoks väga kallis ja meeldejääv hetk.

Kas sul on indialastest sõpru või kommuune Eestis?

Mõned India kommuunid on siin tõepoolest, ent ma väga nendega läbi ei käia. Suhtlen küll kodustega, ent olen seadnud Eestis eesmärgiks ja põhimõtteks suhelda just kohalikega ja nendega uusi väärtuslikke kontakte luua.

Mida sa arvad e-riigist?

Seda ei jõua ma tõesti ära kiita. See säästab tohutul määral aega, raha ning ka närve bürokraatiast ja paberimajandusest. Kõik maksud ning teenused on vaid mõne minutiga ligipääsetavad ja lahendatavad, mis jätab omakorda aega muudeks tegevusteks.

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid

Eesti tuleviku heaks

HARIDUS- JA NOORTEAMET